

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E SHËNDETËSISË

STANDARDET E AKREDITIMIT TË SHËRBIMIT STOMATOLOGJIK (Draft)

Tiranë, Tetor 2008

Ky dokument është publikim i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Qendrës së Cilësisë, Sigurisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore QK-CSA në Shqipëri, dhe ka për qëllim të ndihmojë shërbimin stomatologjik publik dhe private në përmirësimin e cilësisë dhe performancës së tyre bazuar në standardet më të përparuara që rekomandohen nga institucionet ndërkombëtare.

Autorët : Vladimir GUSMARI*, Dorjan HYSI**, Rozarka BUDINA**, Nazmi KOÇI**, Esat BARDHOSHI**, Foto TOTI**, Marjana NUSHI**, Çiljeta PASHOLLI**, Gentian DURO**, Luli HANKU**, Fejzi KERAJ**, Xhensila FRASHËRI**, Klevis THOMAI**, Sidrit BEQIRAJ**, Ina THERESKA**, Prof. Dr Isuf KALO*** (Kryetar Grupi)

Redaktoi: Dr.Ines ÇULLAJ

Grupi i punës mbi standardet e cilësisë:

*** Isuf KALO, Drejtor i Qendrës së Cilësisë, Sigurisë dhe Akreditimit të Institucionve Shëndetësore QK-CSA (Kryetar Grupi)

* Vladimir GUSMARI, Përgjegjës i Departamentit të Standardeve dhe Akreditimit në Qendrën e Cilësisë, Sigurisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore QK-CSA (Nen kryetar dhe Kordinator per QK-CSA)

**Dorjan HYSI, Departamenti i Stomatologjisë, Fakulteti i Mjekësisë (Kordinator për Profesionistet e Stomatologjisë).

** Rozarka BUDINA, Drejtor në Klinikën Stomatologjike Universitare

** Nazmi KOÇI, Specialist Stomatolog, ASHR Tiranë

** Esat BARDHOSHI, Kirurg Maksillofacial, Fakulteti i Mjekësisë

** Foto TOTI, Protezist, Stomatolog

** Marjana NUSHI, Shërbimi Stomatologjik Publik i Tiranës

** Çiljeta PASHOLLIM, Ministria e Shëndetësisë, Sektori i Stomatologjisë

** Gentian DURO, Shërbimit Stomatologjik Publik i Tiranës

** Luli HANKU, Shërbimi Stomatologjik Publik i Tiranës

** Fejzi KERAJ, Departamenti i Stomatologjisë, Fakulteti i Mjekësisë

** Xhensila FRASHËR, QK-CSA

** Klevis THOMAI, QK-CSA

** Sidrit BEQIRAJ, Shoqata e Stomatologëve Shqiptar

** Ina THERESKA, Qendra e Kontrollit të Barnave

PËRMBAJTJA E LËNDËS

PARATHËNIE	5
HYRJE	6
TERMINOLOGJIA.....	7
LISTA E STANDARDEVE TË PRAKTIKAVE APO SHËRBIMEVE STOMATOLOGJIKE	10
1. Mjedisi, Pajisjet dhe Aparaturat.....	10
2. Mbrojtja nga rreziqet në praktikën dentare.....	12
3. Kontrolli i Infeksionit	16
4. Shëndeti dhe siguria	24
5. Ekzaminimi Radiologjik Dentar	26
6. Laboratori Dentar	29
7. Kartela e pacientit	30
8. Stafi dhe trajnimi i tij.....	33
9. Emergjencat (urgjencat) Mjekësore	36
10. Informacioni për Pacientin.....	38
11. Komunikimi dhe regjistrimi i të dhënave.....	42
12. Kërkesat mediko-ligjore.....	44
13. Menaxhimi i praktikës dentare	46
14. Informatizimi i të dhënave	47
15. Parandalimi	48
16. Anestezia e përgjithshme dhe sedacioni me ruajtje të ndërgjegjes	51
ANNEX I.....	54
Pajisjet dentare dhe instrumentet.....	54
1. Pajisjet.....	54
2. Instrumentet	54
ANNEX II.....	56
Shëndeti dhe Siguria në punë.....	56
Vendi i punës	56
Menaxhimi.....	56
Pajisjet e punës.....	56
Ndihma e parë.....	57
Kontrolli i substancave të rrezikshme për shëndetin.....	57
Raportimi i dëmtimeve, sëmundjeve dhe rregullorja në rast aksidentesh.....	57
Pajisjet elektrike të lëvizshme	57
Periudha e shtatzanisë.....	58
Konsultimi.....	58
Pajisjet mbrojtëse personale	58
Shenjat dhe sinjalet në praktikën stomatologjike	58
TABELA: SISTEMI I VLERËSIMIT TË STANDARDEVE NË SHËRBIMET STOMATOLOGJIKE	59

PARATHËNIE

Standardet e propozuara në këtë dokument për akreditimin e shërbimit stomatologjik, bazohen në përvojën ndërkombetare e kryesisht atë britanike.

Ky dokument, është i dobishëm për të ndihmuar shërbimin stomatologjik publik dhe privat për të krahasuar nivelin e performancës së tyre bazuar në standarde ndërkombëtare.

Grupi i punës është përpjekur të bëjë më të mirën nëpërmjet rishikimit të përvojave ndërkombëtare dhe zhvillimit të standardeve në përputhje me Shërbimin Stomatologjik Shqiptar.

Kjo do të nxisë ndryshime pozitive në shërbimin stomatologjik duke ofruar perspektivën e krahasimit me shërbimet më të mira botërore.

Anëtarët e grupit të punës inkurajojnë të gjithë kolegët të fillojnë vetë-vlerësimin e situatës së shërbimit ku ata punojnë dhe të ndihmojnë kolegët e tjerë në këtë vetë-vlerësim. Në të ardhmen, metodologjia e vlerësimit, procesi i vendim-marrjes dhe trajnimi i mbikëqyrësve do të jenë një proces që do të paraprijë programin e plotë të akreditimit.

Standardet që përshkruhen në këtë dokument, paraqesin variantin përfundimtar të arritur pas diskutimeve të gjera me grupin e profesionistëve të sipër-përmendur. Ky dokument do të jetë në rishikim dhe përmirësim të vazhdueshëm duke ju përshtatur problematikës dhe kërkesave të kohës.

Grupi i punës është i ndërgjegjshëm që niveli i standardeve të propozuara është i lartë dhe si fillim këto standarde do vlejnjë për vetë-vlerësim të performacës. Pas miratimit në Parlament të Ligjit për Akreditimin e Institucioneve Shëndetësore, do kalohet në vlerësimin e jashtëm apo akreditimin.

Sugjerohet që të ketë standarde minimale, standarde optimale dhe standarde të së ardhmes.

Standardet e propozuara për shërbimin stomatologjik janë ndarë në tre kategori:

- 1) Standardet minimale (***në shkronja italiqe të theksuara***), [***me ngjyrë të kuqe***]. ***Jane 58 standarde minimiale.***
- 2) Standardet optimale (***të printuara në shkronja të zakonshme por të theksuara***) (***nga anglishtja-bold***), [***me ngjyrë blu***]. ***Jane 47 standarde optimale.***
- 3) Standardet e të ardhmes (***të shtypura në shkronja të thjeshta***) [***me ngjyrë jeshile***]. ***Jane 34 standarde te se ardhmes.***

Ne total , jane 139 standarde

Për tu akredituar, praktika dentare apo stomatologjike duhet të plotësojë të gjitha standardet minimale dhe të arrijë rezultatin e përgjithshëm prej 80 përqind të standardeve optimale. Standardet e së ardhmes paraqesin një kufi madje edhe më të lartë. Për tu akredituar, praktika stomatologjike duhet të arrijë së paku rezultatin prej 60 përqind të standardeve të së ardhmes.

DREJTORI i QK-CSA
Prof. Dr Isuf KALO

HYRJE

Këto standarde bazohen në kornizën e standardeve britanike të përshkruara hollësisht në standardet për një shëndet më të mirë [nga anglishtja “Standards for Better Health”], të cilat janë publikuar nga departamenti i shëndetit (the Department Health (DH) in 2004).

(i disponueshëm në: <http://www.dh.gov.uk/assetRoot/04/08/66/66/04086666.pdf>).

Ndërkaq të gjitha referencat e nevojshme për tu thelluar në çdo kapitull/fushë standardesh dhe nën-standardesh, paraqiten në kapitullin e bibliografisë në fund të këtij dokumenti.

Standardet vendosin një nivel cilësie në shërbimin stomatologjik, për të cilën shërbimet publike dhe private duhet të aspirojnë për ti plotësuar.

Standardet janë përshkruar për të mbuluar të gjitha shërbimet pavarësisht se ku ato ndodhen, përfshirë edhe shërbimin stomatologjik në kujdesin shëndetësor parësor publik.

Këto standarde të propozuara për Strukturën e Shërbimit Stomatologjik shoqërohen me Standardet Për Profesionistët Stomatologë dhe së bashku plotësojnë njëri-tjetrin.

Vizioni dhe qëllimi i standardeve

Ky dokument specifikon kërkesat për mbarëvajtjen e shërbimit stomatologjik. Ai mbulon organizmin, menaxhimin, burimet njerëzore dhe financiare si dhe vlerësimin e veprimtarisë në drejtim të përmirësimit të cilësisë. Qëllimi i përpilimit të këtyre standardeve është rritja e cilësisë në Shërbimin Shëndetësor Stomatologjik Shqiptar dhe përcaktimi i normave për akreditimin e praktikës stomatologjike, mbështetur në standardet e nivelit ndërkombëtar.

Struktura e standardeve

Janë gjithsej 16 kapituj apo fusha standardesh. Secila fushë ka të përshkruar përmbajtjen në formë të shkurtuar. Fushat zbërthehen në disa nën-standarde që shënohen me numra rendor, si për shembull: 1.1., 1.2., etj. Në fund të secilit standard kryesor jepen edhe referencat, ku secili mjek stomatolog mund të konsultohet për një informacion më të detajuar.

Standardet për praktikën stomatologjike

Metodologjia e punës u bazua në konsultimin e përvojave ndërkombëtare, diskutimeve të gjera, debate si dhe pjesëmarrje aktive e të gjithë anëtarëve të grupit.

Çdo standard paraqitet me këtë strukturë:

Përmbajtja

Nën-standardet me ndarje, si për shembull: 1.1, 1.2, etj..

Elementët matës

Pikëzimi apo vlerësimi me pikë

Standardet përshkruhen në 16 kapituj apo fusha si mëposhtë:

Mjedisi, pajisjet dhe aparaturat

Mbrojtja nga rreziqet në praktikën (dentare) stomatologjike

Kontrolli i Infeksionit

Shëndeti dhe siguria
Ekzaminimi radiologjik dentar
Laboratori dentar
Kartela e pacientit
Stafi dhe trajnimi i tij
Emergjencat (urgjencat) Mjekësore
Informacioni për Pacientin
Komunikimi dhe regjistrimi i të dhënave
Kërkesat mediko-legale
Menaxhimi i praktikës dentare
Informatizimi i të dhënave
Parandalimi
Anestezia e përgjithshme dhe sedacioni me ruajtje të ndërgjegjes

Materiali ka edhe dy anekse të hollësishme:
ANNEX I: Pajisjet dhe instrumentet

ANNEX II: Shëndeti dhe Siguria në punë

TERMINOLOGJIA

Cilësia përkufizohet si më e mira e mundshme apo si niveli i përmbushjes së objektivave në përputhje me atë çfarë pret profesionisti, popullata apo pacientët.

Përbërësit e cilësisë janë:

Struktura – infrastruktura, objekti/godina, pajisjet, organizimi, burimet njerëzore, financiare dhe teknike në dispozicion

Procesi - si përdoren burimet e mësipërme për të arritur rezultatet

Rezultatet- çfarë rezultatesh arrihen (niveli i performancës).

Vlerësimi i **Performancës** është një proces i vazhdueshëm, nëpërmjet të cilit dentisti apo stomatologu dhe çdo anëtar stafi vlerëson performancën e shërbimit stomatologjik, vendos objektivat dhe vlerëson progresin në drejtim të arritjes së këtyre objektivave.

Akreditimi është një procedurë sipas së cilës një autoritet zyrtar jep njohje formale të aftësisë së një institucioni (praktike dentare), i cili konfirmohet si kompetent për të kryer detyra të caktuara.

Standardi është niveli i dëshëruar dhe i arritshëm i performancës, kundrejt të cilit matet performanca aktuale.

Mbikëqyrja është një vlerësim i jashtëm dhe i barabartë, i cili mat performancën e shërbimit stomatologjik përkundrejt një grupi të pranuar standardesh.

Mbikëqyrësi është një vlerësues/rishikues i jashtëm i performancës së shërbimit stomatologjik, përkundrejt një grupi të publikuar dhe pranuar standardesh.

Vlerësimi nga kolegë (peer assessment) është procesi gjatë të cilit performanca e një institucioni, praktikë e individëve ose grupeve të individëve, vlerësohet nga anëtarët apo kolegët e institucioneve të ngjashme ose të të njëjtit profesion ose disiplinë.

Bordi i Akreditimit është organi përgjegjës për Programin e Akreditimit dhe dhënien e statusit të akreditimit.

Shërbim Stomatologjik – termi, “shërbim stomatologjik”, “shërbim dentar”, “praktikë dentare”, nënkuptojnë të njëjtin koncept dhe përdoren me të njëjtin qëllim.

LISTA E STANDARDEVE TË PRAKTIKAVE APO SHËRBIMEVE STOMATOLOGJIKE

1. Mjedisi, Pajisjet dhe Aparaturat

Përmbajtja: Për të ofruar një shërbim dentar (stomatologjik) cilësor kërkohet përmbushja e disa standardeve bazë për pajisjet dhe aparaturat:

Shënim: Një listë e pajisjeve dhe aparaturave të duhura për një praktikë dentare gjendet në Aneksin I, në fund të këtij dokumenti.

1.1 Praktika dentare (kabineti dentar apo klinika dentare) është komode dhe e mirë organizuar.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës.

Pikëzimi

5p- Praktika është e mirë organizuar.

3p- Praktika është e mirë e organizuar sipas shërbimeve

1p- Praktika nuk duket e mirë-organizuar

1.2. Praktika ka pastërti (të shkallës së lartë) në të gjithë hapësirat e saj, veçanërisht në mjedisin/ambientin ku kryhen trajtimet klinike dhe në bllokun e sterilizimit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës.

Pikëzimi

5p- Praktika ka paraqitje të pastër.

3p- Praktika ka paraqitje mesatarisht të pastër

1p- Praktika nuk duket e pastër sidomos në bllokun e sterilizimit

1.3. Kabinetet dentare që ofrojnë shërbime kirurgjikale kanë hapsira të mëdha për të lejuar si mjekun ashtu edhe ekipin e tij të punojnë ulur në ndenjëse të veçanta. Kabineti ka një hyrje/akses të gjerë e të lehtë për hyrjen e pacientit në rast emergjence.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës.

Pikëzimi

5p- Praktika ka hapsira të mëdha me ndenjëse të veçanta për secilin profesionist.

3p- Praktika ka hapsira të pranueshme

1p- Praktika nuk ka ndenjëse për secilin profesionist dhe nuk lejon akses të mirë në rast emergjence

1.4. Instrumentet dhe materialet vendosen në vende të veçanta, larg pacientëve dhe në kontientierë/kosha, që nuk mbajnë pluhur. (shiko kapitullin e kontrollit të infeksionit).

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës.

Pikëzimi

5p- Praktika ka instrumentet dhe materialet në vende të posaçme krejt të pastra.

3p- Praktika ka vend për përmirësim në vendosjen e instrumenteve dhe materialeve

1p- Praktika nuk plotëson kriteret e vendosjes së instrumenteve dhe materialeve në vende të posaçme dhe shihet pluhur në to.

1.5. Dhoma, korridori ose vendi i pritjes së praktikës dentare ka një hapësirë relaksi dhe komforti me ndenjësë (karrige, kolltukë) të veçantë për pacientët (adutë e fëmijë).

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës.

Pikëzimi

5p- Praktika ka korridor të pastër, me ndenjësë të mira për adultët dhe fëmijët

3p- Praktika ka vend për përmirësim në rregullimin komfortabël të pacientëve

1p- Praktika nuk ka komoditet dhe pacientët presin në këmbë

1.6. Dhoma ose korridori i pritjes së praktikës dentare ka materiale ilustrative dhe informative për edukimin e pacientit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës.

Pikëzimi

5p- Praktika ka komodina me materiale të plota informative për pacientin, për gjithçka që realizohet në klinikë

3p- Praktika ka vetem disa materiale

1p- Praktika nuk ka materiale informative

1.7. Për pacientët me aftësi të kufizuara fizike në praktikën dentare, vihen në dispozicion ndenjësë apo karroca adekuate. Nëse praktika dentare nuk është në gjendje që tu ofrojë akses të përshtatshëm pacientëve me aftësi të kufizuara, ekziston informacion i posaçëm në dispozicion për ta (përmes broshurave informative që mund të jenë të disponueshme në klinikë, website, etj.), e cila ofron apo rekomandon praktikat alternative ku mund të realizohet ky shërbim specifik.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës.

Pikëzimi

5p- Praktika ofron mundësi për akomodim të personave handikapatë dhe ka informacion për këtë aspekt në web faqen e saj

3p- Praktika ofron mundësi të kufizuara për akomodim por nuk ka informacion në web faqen e saj

1p- Praktika nuk ofron mundësi akomodimi për persona handikapatë

1.8. Praktika ka tualete të veçantë për pacientët.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës.

Pikëzimi

5p- Praktika ka tualet për pacientët
1p- Praktika nuk ka tualet për pacientët

1.9. Praktikantët dentare që ndodhen mbi katin përdhe janë të pajisura me ashensorë.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës.

Pikëzimi

5p- Praktika ka ashensor
1p- Praktika nuk ka ashensor

1.10. Kartelat e pacientëve ose të dhënat kompjuterike mbrohen në përputhje me legjislacionin. (shiko kapitujt e tjerë)

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit

Pikëzimi

5p- Praktika ka të mbrojtur dokumentacionin si në kartela, ashtu edhe në kompjuter
1p- Praktika nuk ka mbrojtje të dokumentacionit

Një listë e pajisjeve dhe aparaturave të duhura për një praktikë stomatologjike gjendet në Aneksin I. në fund të këtij dokumenti.

Referencat:

Seksioni 1 (Hapsira dhe objektet në të) dhe 2 (Dhoma e trajtimit) sipas FFGDP(UK) Practice Questionnaire- Pyetësi i Praktikës
Aftësitë kryesore-Key Skill: KS 5.1

Lexime të mëtejshme:

Meehan J. How to avoid local anaesthetic toxicity. Br Dent J 1998;184:334-5.
Health and Safety at Work etc. Act 1974. London: Stationery Office, 1974.
Control of Substances Hazardous to Health Regulations 2002. London: Stationery Office, 2002.
Management of Health and Safety at Work Regulations 1999. London: Stationery Office, 1999.

2. Mbrojtja nga rreziqet në praktikën dentare

Përmbajtja: Mbrojtja nga rreziqet në praktikën dentare për pacientët, personelin dhe komunitetin është prioritet, detyrë profesionale dhe ligjore. Me qëllim shmangien dhe mbrojtjen nga rreziqet kërkohet përmbushja e disa standardeve bazë, të cilat janë:

2.1. Personeli që kujdeset për pacientët është i imunizuar ndaj hepatitit B. Gjendja imunitare regjistrohet. Personeli imunizohet ndaj difterisë, poliomielitit, rubeolës, tuberkulozit, tetanosit dhe varicelës.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit të gjendjes imunitare dhe vaksinore të profesionistëve dentar
Intervistë me profesionistët dentar

Pikëzimi

5p-Praktika disponon dokumentacionin e plotë mbi gjendjen imunitare të punonjësve
3p- Praktika ka dokumentacion të pjesshëm dhe të pa sistemuar mirë
1p- Praktika nuk ka asnjë dokumentacion.

2.2 Ka një sistem për të eliminuar mbetjet e amalgamit dhe një komplet për ruajtjen dhe mos derdhjen e zhivës. (PS: Kjo kërkohet edhe nëse përdoret amalgam i kapsuluar). Standardi më i mirë është prania e një sistemi eliminimi të amalgamit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i sistemit të menaxhimit të amalgamit
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p-Praktika disponon sistemin e plotë të menaxhimit të amalgamit
3p- Praktika disponon vetëm një pjesë të sistemit të menaxhimit të amalgamit
1p- Praktika nuk ka sistem për eliminimin e amalgamit.

2.3 Personeli mban syze mbrojtëse kur përdoren materiale të mprehta si dhe gjatë punës në pacientë. Syze mbrojtëse të ketë edhe personeli ndihmës, i cili asiston mjekun si dhe pacienti.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës dhe pranisë së syzeve të mjaftueshme
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p-Praktika disponon syze për të gjithë personelin
3p- Praktika disponon vetëm një pjesë syze mbrojtëse
1p- Praktika nuk ka dhe nuk përdor syze mbrojtëse.

2.4. Maska dhe doreza mbahen nga i gjithë personeli që shërben pranë karriges së mjekut dhe pacientit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës dhe pranisë së maskave dhe dorezave të mjaftueshme
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p-Praktika disponon dhe përdor maska dhe doreza për të gjithë personelin
1p- Praktika nuk përdor maska dhe doreza.

2.5. Dorezat nuk kanë pudrosje, që të mos provokojnë alergji (hypo-allergenic). I gjithë personeli duhet të jetë në dijeni të rrezikut nga alergjia prej latex-it dhe të këshillohet të përdorë substanca zbutëse/larëse të duarve (pa bazë naftë) në fillim dhe në fund të ditës së punës për të reduktuar rrezikun nga alergjia prej latex-it.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës dhe pranisë së maskave dhe dorezave të mjaftueshme
Intervistë me dentistët

Pikëzimi

5p- Praktika disponon dhe përdor doreza të pa pudrosura

1p- Praktika përdor doreza të zakonshme

2.6. Praktika ka enë ose kuti të mbyllura për ruajtjen e instrumenteve të mprehta, të cilat do të sterilizohen.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës dhe kutive të instrumenteve
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka bokse ose cistina të mbyllura për instrumentet e mprehtë
1p- Praktika nuk ka kuti të mbyllura për instrumentet e mprehtë

2.7. Praktika ka në dispozicion konteniere/kosha të përshtatshëm për eliminimin e materialeve të mprehta shoqëruar me dokumentacionin përkatës.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës dhe kutive të instrumenteve
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka kosha të mbyllur për instrumentet e mprehtë së bashku me dokumentet shoqëruese
1p- Praktika nuk ka kuti të mbyllura për instrumentet e mprehtë

2.8. Praktika ka konteniere, kuti të veçanta për depozitimin dhe regjistrimin e të gjitha mbetjeve klinike (me kontratë të veçantë me kompanitë përkatëse) (shiko seksionin për kontrollin e infeksionit). Të gjitha substancat e rrezikshme apo të infektuara në konteniere të posaçëm nuk duhet të preken me përjashtim të personelit të praktikës dentare.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës dhe kutive të mbetjeve klinike
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka kosha të veçantë për mbeturinat klinike me kontratë me kompanitë e hedhurinave
1p- Praktika nuk ka kosha të veçantë për mbeturinat klinike

2.9. Në praktikë përdoren doreza të veçanta të forta për pastrimin e instrumenteve.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës dhe dorezave të pastrimit
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka doreza të veçanta për pastrim të instrumenteve
1p- Praktika nuk ka doreza të veçanta për pastrim të instrumenteve

2.10. Praktika ka në dispozicion një çertifikatë të vlefshme inspektimi higjieno-sanitare.

Vlerësimi

Vëzhgimi i çertifikatës
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka çertifikatë
1p- Praktika nuk ka çertifikatë

2.11. Në praktikë autoklavi ka dokumentacionin e funksionimit normal (testet e vlerësimit të funksionit shoqëruar me datën përkatëse).

Vlerësimi

Vëzhgimi i testeve
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka dokumentacion për testet e autoklavit
1p- Praktika nuk ka dokumentacion për testet e autoklavit

2.12. Praktika ka një regjistër dhe dokumentacion për të gjitha pajisjet elektrike dhe për inspektimin ose shërbimin e tyre periodik.

Vlerësimi

Vëzhgimi i regjistrit
Intervistë me dentistët

Pikëzimi

5p- Praktika ka dokumentacion për inspektimin
1p- Praktika nuk ka dokumentacion

2.13. Praktika ka një sistem për shuarjen e zjarrit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i sistemit të mbrojtjes kundra zjarrit
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka sistem për mbrojtjen kundra zjarrit
1p- Praktika nuk ka sistem mbrojtje

2.14. Në praktikë ka thasë plastik një përdorimsh (të vulosur) që përdoren për të gjitha materialet që hidhen.

Vlerësimi

Vëzhgimi i sistemit të hedhurinave
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka qese plastike të vulosura për hedhurinat
1p- Praktika nuk ka qese të vulosura

2.15. Praktika ka komplet të ndihmës së shpejtë dhe një anëtar i personelit është i trajnuar për të dhënë ndihmën e parë.

Vlerësimi

Vëzhgimi i i kompletit të ndihmës së shpejtë dhe dokumentacionit të trajtimit
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka kuti të ndihmës së shpejtë dhe një person është trajnuar për këtë qëllim

3p- Praktika ploteson pjesërisht keto kushte

1p- Praktika nuk ka kuti të ndihmës së shpejtë

Referencat:

Seksionet 1 (Mjedisi dhe paisjet e kabinetit) dhe 2 (dhoma e trajtimit) sipas FFGDP(UK) – Pyetsori i praktikës-Practice Questionnaire

Mjeshtëritë kryesore-Key Skills: KS 2.1, KS 2.3, KS 5.1, KS 5.2, KS 7.2

Lexime të mëtejshme:

British Dental Association. Advice sheet A3: Health and Safety Law for Dental Practice. London: BDA, 1999.

Department of Health Advisory Group on Hepatitis. Protecting Health Care Workers and Patients from Hepatitis B. London: Department of Health, 1993.

Hazardous Waste (England and Wales) Regulations 2005. London: Stationery Office, 2005.

Pressure Systems Safety Regulations 2000. London: Stationery Office, 2000.

Electricity at Work Regulations 1989. London: Stationery Office, 1989.

Medicines and Healthcare Products regulatory Agency. Guidance for the Safe Use of Lasers in Medical and Dental Practice. London: The Medical Devices Agency, 1995.

Healthcare Commission website (for laser registration) at www.healthcarecommission.org.uk as of September 2006.

Department of Health. Guidance for Clinical Health Care Workers – Protection against infection with blood-borne viruses. London: Stationery Office, 1988.

Faculty of General Dental Practice (UK). Guidance for the Management of Natural Rubber Latex Allergy in Dental Patients and Dental Healthcare Workers. London: Faculty of General Dental Practitioners (UK), 2004.

Dental Protection Ltd. Risk management module 33: Accidental injury. London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.

3. Kontrolli i Infeksionit

Përmbajtja: Çdo praktikë dentare ka dhe ruan standardet e pastërtisë si dhe ndjek procedura korrekte për sigurinë e pacientëve. Të gjithë pacientët konsiderohen si potencial infeksioni sepse secili prej tyre mund të jetë mbartës. Profesionistët dentarë nuk duhet të diskriminojnë pacientët bazuar në gjendjen e tyre shëndetësore. (Kodi i Etikës dhe Deontologjisë). Për këtë qëllim kërkohet përmbushja e disa standardeve bazë të cilat janë:

3.1. Sipërfaqet e kontaktit në praktikë lahen mirë dhe pastaj dezinfektohen.

Vlerësimi

Vëzhgimi i të gjitha sipërfaqeve të kontaktit në praktikë
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika i ka të pa dëmtuara dhe shumë të pastra të gjitha sipërfaqet ku vendosen materialet

1p- Praktika lë për të dëshiruar për pastërtinë e sipërfaqeve të kontaktit, të cilat nuk janë intakte.

3.2. Në praktikë larja para sterilizimit bëhet me Banja Ultrasonike ose dezinfektantë larës.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të larjes para sterilizimit

Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika i lan instrumentet me banja ultrasonike para sterilizimit

1p- Praktika lë për të dëshiruar për mënyrën e larjes së instrumenteve.

3.3. Nëse nevojitet pastrimi praparak i instrumenteve me duar, atëherë përdoren doreza të forta.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të larjes para sterilizimit

Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika i lan paraprakisht instrumentet me doreza të forta

1p- Praktika nuk ka doreza të forta për larjen e instrumenteve dhe ato lahen pakujdesisht.

3.4. Instrumentet e përdorura hidhen (flaken) ose sterilizohen pas çdo përdorimi.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të larjes dhe ruajtjes/përdorimit të mëtejshëm të instrumenteve

Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ose i sterilizon ose i hedh instrumentet

1p- Praktika nuk i hedh dhe nuk i sterilizon përshtatshëm sipas procedurave.

3.5. Sterilizimi bëhet me autoklav. Në çdo autoklav vendosen strisho kontrolli, verifikimi për secilin cikël autoklavimi për të parë nëse temperatura e sterilizimit është arritur. Koha e sterilizimit dhe temperatura regjistrohen. (Një mënyrë verifikimi është edhe ndryshimi i ngjyrës së lakmuesit në letrat e plastifikimit sipas instruksionit përkatës).

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të sterilizimit

Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ose i sterilizon me autoklav ose i hedh instrumentet

1p- Praktika nuk i hedh dhe nuk i sterilizon përshtatshëm sipas procedurave.

3.6. Instrumentet e sterilizuara mbahen dhe ruhen të mbyllura (në kuti të posaçme me kapak) ose qese plastike të sigurta pa ajërosje.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të ruajtjes së instrumenteve të sterilizuara
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika i ruan instrumentet e sterilizuara në kuti të mbyllura ose qese plastike pa ajër
1p- Praktika nuk i ruan instrumentet në mënyrën e përshtatshme.

3.7. Frezat pastrohen dhe sterilizohet pas çdo përdorimi.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të sterilizimit të frezave
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika i sterilizon frezat me autoklav pas çdo përdorimi
1p- Praktika nuk i sterilizon përshtatshëm frezat sipas procedurave.

3.8. Tubat e ujit të anglave pastrohen me dezinfektant spray pas çdo pacienti.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të sterilizimit
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika dentare i pastron anglat me dezinfektant pas çdo pacienti
1p- Praktika dentare nuk i pastron anglat sipas procedurave.

3.9. Anglat (Frezëmbajtësi, handpieces) dezinfektohen ose autoklavohen pas çdo pacienti.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të sterilizimit të anglave
Intervistë me dentistët

Pikëzimi

5p- Praktika dezinfekton dhe sterilizon me autoklav frezë-mbajtëset pas çdo pacienti
1p- Praktika nuk i dizinfekton anglat pas çdo pacienti.

3.10 Shiringa ajër-ujë mbahet e shtypur për 30 sekonda në pështymore në fillim të ditës së punës si dhe pas çdo pacienti.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të përdorimit të shiringës ajër-ujë
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Profesionistët dentar i përdorin përshtatshëm shiringat ajër-ujë në pështymore pas secilit pacient dhe në fillim të punës

1p- Praktika nuk i përdor përshtatshëm sipas procedurave.

3.11. Gjilpërat dhe instrumentet e mprehta vendosen në kontenierë specialë.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të manipulimit të instrumenteve
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Dentisti i vendos të gjitha gjilpërat dhe instrumentet e mprehta në kontenier të veçantë

1p- Dentisti nuk i vendos të gjitha gjilpërat dhe instrumentet e mprehta në kontenier të veçantë

3.12. Ka protokolle që ndiqen në rast dëmtimi me instrumente prerëse.

Vlerësimi

Vëzhgimi i protokolleve në rast dëmtimi
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka protokolle që ndjek në rast dëmtimi fizik me instrumente

1p- Praktika nuk ka protokolle

3.13. Maja e shiringës ajër-ujë (tips) dezinfektohet, sterilizohet ose hidhet (maja një përdorimshe) pas çdo pacienti.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të manipulimit të tips-eve pas secilit pacient
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Dentisti i hedh tipset pas çdo përdorimi

1p- Dentisti nuk i hedh tipset sipas procedurave.

3.14. Masat (negativët e marrë në gojën e pacientit) desinfektohen para se të derdhen ose dërgohen në laboratorin dentar.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të marjes së masave
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika i dezinfekton masat para se të dërgohen në laborator

1p- Praktika nuk i dezinfekton masat para se të dërgohen në laborator

3.15. Ka protokolle të shkruara për procedurat e dezinfektimit për të gjithë artikujt që dërgohen në laboratorin dentar.

Vlerësimi

Vëzhgimi i protokolleve
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika vepron sipas protokolleve për procedurat e dezinfektimit për të gjithë artikujt që dërgohen në laboratorin dentar.

1p- Praktika nuk vepron sipas protokolleve për procedurat e dezinfektimit për të gjithë artikujt që dërgon në laborator dentar.

3.16. Dorezat njëpërdorimshe vishen nga i gjithë personeli i përfshirë në trajtimin e pacientëve dhe ndërrohen pas secilit pacient (shiko seksioni 2 tek “Mbrojtja nga rreziku në praktikën dentare”).

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të manipulimit me pacientë gjatë punës

Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika përdor dorezat që vishen nga i gjithë personeli i përfshirë në trajtimin e pacientëve dhe ndërrohen pas secilit pacient

1p- Praktika nuk i përdor dorezat që vishen nga i gjithë personeli i përfshirë në trajtimin e pacientëve dhe nuk i ndërrohen pas secilit pacient

3.17. Mbeturinat klinike (përfshirë doreza të përdorura, maska, mbulesa të sipërfaqeve apo ato të pacientit) mblidhen në qese plastike dhe vendosen në vende të sigurta para se të hidhen përfundimisht në vende të përcaktuara.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të manipulimit të mbeturinave

Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika mblodh mbeturinat klinike (përfshirë doreza të përdorura, maska, mbulesa të sipërfaqeve apo ato të pacientit) në qese plastike dhe vendosen në vende të sigurta

1p- Praktika nuk i mblodh mbeturinat klinike (përfshirë doreza të përdorura, maska, mbulesa të sipërfaqeve apo ato të pacientit) në qese plastike dhe nuk i vendos në vende të sigurta

3.18. Ka protokolle që përfshijnë marrëveshje/kontrata për hedhjen e mbeturinave klinike, gjilpërave, materiale të mprehta (shiko seksioni 2 tek “Mbrojtja nga rreziku në praktikën dentare”).

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të hedhurinave

Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika vepron sipas protokolleve për hedhjen e mbeturinave klinike, gjilpërave, materialeve të mprehta

1p- Praktika nuk vepron sipas protokolleve për hedhjen e mbeturinave klinike, gjilpërave, materialeve të mprehta

3.19. Personeli klinik përdor veshjet e përcaktuara në ambientet klinike të praktikës dentare

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të veshjes së personelit
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Personeli në praktikë përdor veshje të përshtatshme
1p- Personeli në praktikë mund të shihet që përdor veshje të rrugës

3.20. Mbrojtësit e fytyrës (ose syzet) janë të disponueshëm për të gjithë stafin klinik dhe përdoren sipas nevojës.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të mbrojtës së fytyrës gjatë punës së personelit
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Personeli në praktikë përdor mbrojtëse të fytyrës ose syze të përshtatshme
1p- Personeli në praktikë nuk shihet që përdor mbrojtëse të fytyrës ose syze

3.21. Nëse ndonjë anëtar i personelit ka flokë të gjata, i mbledh ato në ambientet e klinikës.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të veshjes dhe mbedhjes së flokëve
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Personeli në praktikë që ka flokë të gjata i mbledh ato
1p- Personeli në praktikë me flokë të gjata i mban ato të lëshuara

3.22. Procedurat e sterilizimit dhe kontrollit të infeksionit janë identike për të gjithë pacientët.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave dhe procedurave të sterilizimit
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka dhe ndjek procedura sterilizimi dhe kontrolli të infeksionit për të gjithë pacientët
1p- Praktika nuk ka dhe nuk ndjek procedura sterilizimi dhe kontrolli infeksioni për të gjithë pacientët

3.23. Për larjen e duarve përdoren lëngje me veti baktericide.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të larjes së duarve
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka dhe ndjek procedura për larjen e duarve
1p- Praktika nuk ka dhe nuk ndjek procedura për larjen e duarve dhe shihet se ndonjëhere denticiti harron të laje duart pas secilit pacient

3.24. Ka peceta një përdorimshe për fshirjen e duarve.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të fshirjes së duarve
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka peceta një përdorimshe për fshirjen e duarve
1p- Praktika nuk ka peceta një përdorimshe për fshirjen e duarve pas secilit pacient

3.25. Rubinetat e ujit janë me pedale ose janë automatike.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të manipulimit të rubinetave të ujit
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka rubineta uji me pedale ose automatike
1p- Praktika nuk ka rubineta uji automatike

3.26. Mbahen Syzet mbrojtëse nga pacientët dhe stafi klinik gjatë procedurave klinike.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të mbajtjes së syzeve
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p- Praktika ka dhe mban syze mbrojtëse si për personelin ashtu edhe për pacientët
1p- Praktika nuk mban syze mbrojtëse si për personelin ashtu edhe për pacientët

3.27. Stafi klinik ushtron kujdes për të shmangur kontaminimin e zonave ku nuk punohet. Zonat e kontaminuara dezinfektohen ose kanë mbulesa (plastike) që ndërrohen pas çdo pacienti. Këto zona përfshijnë:

3.27.1 Panelet e komandimit të poltronit.

3.27.2 Dorezat e reflektorit të ndricimit.

3.27.3 Të gjithë butonat e kontrollit të unitit dentar.

3.27.4 Sirtare dhe mbajtëse e tabakave të autoklavit.

3.27.5 Dorezat e tabakave.

3.27.6 Majat e llampës së polimerizimit.

3.27.8 Tubat lidhës të Anglave, kamerës intraorale, kavitrone, etj.

Vlerësimi

Vëzhgimi i zonave të kontaminuara nëse kanë mbulesa
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

- 5p- Praktika ka dhe mbulon me mbulesa 3.27.1. deri 3.27.8
- 3p- Praktika mbulon pjesët kryesore me mbulesa 3.27.1. deri 3.27.8
- 1p- Praktika nuk mbulon fare 3.27.1. deri 3.27.8

3.28. Përdoren përparëse njëpërdorimshe (kur është e nevojshme së bashku me qese plastike) për të mbrojtur veshjen e pacientit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i veshjes së pacientëve me mbulesa
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

- 5p- Praktika ka dhe mbulon me përparëse pacientin
- 3p- Praktika mbulon pjesërisht me mbulesa pacientin
- 1p- Praktika nuk mbulon fare pacientin

3.29. Instrumentet e kontaminuara sterilizohen përpara se të ri-përdoren ose riparohen.

Vlerësimi

Vëzhgimi i sterilizimit të instrumenteve të kontaminuara
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

- 5p- Praktika i sterilizon instrumentet e kontaminuara
- 1p- Praktika nuk i sterilizon instrumentet e kontaminuara

3.30. Në praktikë nuk konsumohet ushqim ose pije në ambientet e punës.

Vlerësimi

Vëzhgimi i mjedisit në praktikë
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

- 5p- Në praktikë nuk përdoret ushqimi në ambiente klinike
- 1p- Në praktikë shihet që konsumohet ushqim në ambiente klinike

3.31. Të gjithë artikujt e marrë nga laboratorit dentar dezinfektohen.

Vlerësimi

Vëzhgimi i mjedisit në praktikë
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

- 5p- Në praktikë materialet e marra nga laboratorit dezinfektohen
- 1p- Në praktikë nuk dezinfektohen materialet e marra nga laboratorit

3.32. Përdoret konferdami (diga e gomës, ruber dam) për të minimizuar kontaminimin dhe infeksionet e kryqëzuara si dhe për reduktimin e aerosoleve gjat procedurave restorative dhe endodontike.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikave të punës

Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

- 5p- Praktika ka dhe përdor konferdam
- 3p- Praktika përdor pjesërisht konferdam
- 1p- Praktika nuk përdor fare konferdam

Referencat:

Section 7 (Infection control) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire
Key Skills: KS 2.1, KS 2.2, KS 2.3, KS 5.1, KS 5.2

Lexime të mëtejshme:

General Dental Council. Standards for Dental Professionals. London: GDC, 2005.
Available via www.gdc-uk.org/News+publications+and+events/Publications as of September 2006.

British Dental Association. Advice sheet A12: Infection Control in Dentistry. London: BDA, 2003. (Currently under review. New version expected Autumn 2006).

Marshall K. The role of rubber dam in infection control. *Indep Dent* 1998;32-35.

UN Recommendations on the Transport of Dangerous Goods, Model Regulations, 13th revised edition, Packing Instruction 602. As used in the International Air Transport Association Dangerous Goods Regulations.

Dental Protection Ltd. Risk management module 22: Cross-infection control. London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.

4. Shëndeti dhe siguria

Përmbajtja: Praktikantët dentarë punojnë në përputhje me legjislacionin në fuqi. Me qëllim përmirësimit të shëndetit dhe sigurisë kërkohet përmbushja e disa standardeve:

4.1. Praktika disponon materiale informative mbi shëndetin dhe sigurinë.

Vlerësimi

Observim i gjendjes në praktikë për sa më sipër
Observim i dokumentacionit
Intervistë me drejtuesit e praktikës.

Pikëzimi

- 5p– Praktika ka materiale informative mbi shëndetin dhe sigurinë
- 3p– Gjenden vetëm një pjesë e materialeve informative mbi shëndetin dhe sigurinë
- 1p– Në praktikë nuk ka materiale informative

4.2. Praktika ka dokument për sigurinë, të shkruar dhe të ekspozuar.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumenteve
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

- 5p– Gjendet dokumentacion i plotë mbi shëndetin dhe sigurinë
- 3p– Gjenden vetëm disa dokumente
- 1p– Nuk ka asnjë dokument

4.3. Praktika ka një protokoll të shkruar për përdorimin e pajisjeve kundra-zjarrit. Praktika ka pajisje kundra zjarrit që inspektohen vazhdimisht (sidomos në katet e sipërme). Afishohen procedurat për të përballuar rastet kur ka zjarr.

Vlerësimi

Vëzhgimi i protokolleve kundra zjarrit
Intervistë me profesionistin dentar

Pikëzimi

5p– Gjenden dokumentacione protokoll të shkruar për përdorimin e pajisjeve kundra-zjarrit.

1p- Nuk ka asnjë dokument mbi mbrojtjen kundra zjarrit

4.4. Praktika ka kompletin e pajisjeve të ndihmës së shpejtë. Në praktikat me mbi 25 punonjës duhet të ketë një person të kualifikuar për ndihmën e parë, çertifikata e trajnimit të tij duhet të rifreskohet. Në praktika me më pak se 25 punonjës mund të caktohet një njeri tjetër, që edhe mund të mos disponojë çertifikatë por që është trajnuar për të ndihmuar në raste aksidentesh.

Vlerësimi

Vëzhgimi i kompleksit të ndihmës së shpejtë dhe trajnimit
Intervistë me drejtuesit e praktikës.

Pikëzimi

5p– Konstatohet se praktika ka kompletin e pajisjeve të ndihmës së shpejtë dhe ka një person të trajnuar me çertifikatë (për praktikant mbi 25 vetë).

3p– Konstatohet se praktika ka kompletin e pajisjeve të ndihmës së shpejtë por nuk ka një person të trajnuar me çertifikatë.

1p- Konstatohet se praktika nuk ka kompletin e pajisjeve të ndihmës së shpejtë dhe nuk ka një person të trajnuar me çertifikatë.

4.5. Praktika ka një libër të regjistrimit të aksidenteve. Të dhënat e këtij dokumenti ruhen në mënyrë konfidenciale.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacioneve
Intervista me drejtuesit e praktikës.

Pikëzimi

5p– Praktika ka një libër të regjistrimit të aksidenteve

1p- Praktika nuk ka një libër të regjistrimit të aksidenteve

4.6. Praktika i ruan barnat/medikamentet në kushte të përshtatshme dhe vende të sigurta sipas kategorisë apo klasifikimit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i vendndodhjes dhe ruajtjes së barnave
Intervista me drejtuesit e praktikës.

Pikëzimi

5p– Praktika i ruan barnat në vende të sigurta dhe sipas klasifikimit

1p- Praktika nuk i ruan barnat në vende të sigurta dhe sipas klasifikimit

Një përmbledhje faktesh për shëndetin dhe sigurinë mund të gjendet në Annex II në fund të këtij dokumenti.

Referencat:

Section 1 (The premises) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire
Key Skills: KS 2.4, KS 5.1, KS 5.2, KS 7.2

Lexime të mëtejshme:

Health and Safety at Work etc. Act 1974. London: Stationery Office, 1974.
Management of Health and Safety at Work Regulations 1999. London: Stationery Office, 1999.
The Health and Safety (Consultation with Employees) Regulations 1996. London: Stationery Office, 1996.
Factories Act 1961. London: Stationery Office, 1961.
Fire Precautions Act 1971. London: Stationery Office, 1971.
Occupiers' Liability Acts 1957 & 1984. London: Stationery Office, 1957 & 1984.
Employer's Liability (Compulsory Insurance) Act 1969. London: Stationery Office, 1969.
Health and Safety (First Aid) Regulations 1981. London: Stationery Office, 1981.
Reporting of Injuries, Diseases and Dangerous Occurrences Regulations 1995. London: Stationery Office, 1995.
British Dental Association. Advice sheet A3: Health and Safety Law for Dental Practice. London: BDA, 1999.
Health & Safety (Display Screens Equipment) Regulations 1992. London: Stationery Office, 1992.

5. Ekzaminimi Radiologjik Dentar

Përmbajtja: Personeli dentar dhe komuniteti duhet të mbrohen nga efektet e rezatimit jonizues. Të gjithë profesionistët dentar zbatojnë aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi lidhur me përdorimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve burim rrezatimi jonizues. Teknikat e përdorura për kryerjen dhe zhvillimin e radiografive sigurojnë vlera diagnostike maksimale dhe doza minimale rrezatimi. Për këtë qëllim kërkohet përmbushja e disa standardeve bazë, të cilat janë:

5.1. Ka (pajisje) radiografi intraorale pranë unitit dentar.

Vlerësimi

Vëzhgimi i praktikës

Pikëzimi

5p– Praktika ka pajisje radiografi intraorale pranë unitit dentar.
3p– Praktika ka (pajisje) radiografi intraorale diku jo shumë larg unitit dentar.
1p- Praktika nuk ka (pajisje) radiografi intraorale pranë unitit dentar.

5.2. Praktika ka protokolle që zbatohen gjatë ekzaminimit radiologjik

Vlerësimi

Vëzhgimi i protokolleve

Pikëzimi

5p– Praktika ka protokolle që zbatohen gjatë ekzaminimit radiologjik

- 3p– Praktika ka protokolle jo te plota gjatë ekzaminimit radiologjik
1p- Praktika nuk ka protokolle që zbatohen gjatë ekzaminimit radiologjik

5.3. Në praktikë pajisjet që prodhojnë rreze-X, kontrollohen dhe çertifikohen, bazuar në legjislacionin në fuqi.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit

Pikëzimi

5p– Në praktikë pajisjet që prodhojnë rreze-X, kontrollohen dhe çertifikohen, bazuar në legjislacionin në fuqi.

1p- Në praktike pajisjet që prodhojne rreze-X, nuk kontrollohen dhe çertifikohen, bazuar në legjislacionin në fuqi.

5.4. Personeli përgjegjës për kryerjen e ekzaminimit radiografik trajnohet bazuar në rregulloret në fuqi dhe kursi i trajnimit dokumentohet. (Mjekët stomatologë përjashtohen sepse trajnimi është përfshirë në kurrikulën shkollore).

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit

Pikëzimi

5p– Praktika ka dokumentacion të personelit për trajnim radiologjik

1p- Praktika nuk ka dokumentacion të personelit për trajnim radiologjik

5.5. Praktika ka monitorues (dozimetër) të rezatimit nëse ngakesa e punës javore i tejkalon 100 filma intraoral ose 50 filma panoramic (ose një kombinim i tyre). Ekzaminimet radiologjike kryhen duke respektuar masat e mbrojtëse dhe të sigurisë.

Vlerësimi

Vëzhgimi i pranisë së dozimetrave dhe pajisjeve mbrojtëse

Pikëzimi

5p– Praktika mban dozimetër dhe pajisje mbrojtëse

1p- Praktika nuk mban dozimetër dhe pajisje mbrojtëse

5.6. Praktika ka monitor (radiografi digitale), i cili gjendet në një vend të përshtatshëm pranë mjekut ose në një distancë të afërt me të.

Vlerësimi

Vëzhgimi i pranisë së monitorëve

Pikëzimi

5p– Praktika ka monitor (radiografi digitale), i cili gjendet në një vend të përshtatshëm pranë mjekut gjatë trajtimit.

3p- Praktika ka monitor (radiografi digitale), i cili gjendet në një vend jo fort të përshtatshëm pranë mjekut gjatë trajtimit.

1p- Praktika nuk ka monitor (radiografi digitale).

5.7. Praktika ka rregullore të dokumentuar për mbrojtjen nga rezatimi përfshirë këtu edhe emrin e supervizorit si dhe një përshkrim të hapësirave të kontrolluara.

Vlerësimi:

Vëzhgimi i rregulloreve

Pikëzimi

5p– Praktika stomatologjike ka rregullore të dokumentuar për mbrojtjen nga rezatimi
1p- Praktika stomatologjike nuk ka rregullore të dokumentuar për mbrojtjen nga rezatimi

5.8. Filmat ekspozohen dhe zhvillohen duke ndjekur saktësisht teknikën e duhur. (e vlefshme për praktikat që ndjekin këtë procedurë)

Vlerësimi:

Vëzhgimi i ekspozimit dhe zhvillimit të filmave

Pikëzimi

5p– Filmat ekspozohen dhe zhvillohen duke ndjekur saktësisht teknikën e duhur.
1p- Filmat nuk ekspozohen dhe zhvillohen duke ndjekur saktësisht teknikën e duhur.

5.9. Filmat radiografik identifikohen, futen në këllëfa për ruajtje duke shënuar emrin, datëlindjen e pacientit dhe datën e ekzaminimit radiologjik. (përfshirë bëjnë ekzaminimet dixhitale ku pamja ruhet e identifikuar në kartelën elektronike të pacientit).

Vlerësimi

Vëzhgimi i filmave radiografike

Pikëzimi

5p– Filmat radiografik identifikohen, futen në këllëfa për ruajtje duke shënuar emrin, datëlindjen e pacientit dhe datën e ekzaminimit radiologjik.
3p- Përpunimi i filmave radiografik ka vend për përmirësim gjatë regjistrimit ekzaminimit radiologjik.
1p– Filmat radiografik nuk identifikohen qartë dhe nuk futen në këllëfa për ruajtje duke shënuar emrin, datëlindjen e pacientit dhe datën e ekzaminimit radiologjik.

5.10. Praktika ka një program të monitorimit të cilësisë që përfshin përshkrimin, teknikat dhe përpunimin e filmave radiografike si dhe kontrollin e cilësisë së pajisjeve.

Vlerësimi

Vëzhgimi i programeve.

Pikëzimi

5p– Praktika ka një program të monitorimit të cilësisë që përfshin përshkrimin, teknikat dhe përpunimin e filmave radiografik si dhe kontrollin e cilësisë së pajisjeve.
1p– Praktika nuk ka një program të monitorimit të cilësisë që përfshin përshkrimin, teknikat dhe përpunimin e filmave radiografik si dhe kontrollin e cilësisë së pajisjeve.

5.11. Personeli i përfshirë në kryerjen e ekzaminimeve radiologjike ruan njohuritë/profesionalizmin në këtë fushë përmes programeve të edukimit të vazhdueshëm profesional.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit të personelit të trajnuar

Pikëzimi

5p– Personeli i përfshirë në kryerjen e ekzaminimeve radiologjike ruan njohuritë/profesionalizmin në këtë fushë përmes programeve të edukimit të vazhdueshëm profesional. Prania e dokumentacionit

3p– Personeli i përfshirë në kryerjen e ekzaminimeve radiologjike ka dokumentacion të pakët

1p– Personeli i përfshirë në kryerjen e ekzaminimeve radiologjike nuk ka dokumentacion fare

Referencat:

Section 3 (Radiography) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire

Key Skills: KS 4.1, KS 4.2, KS 4.3, KS 4.4, KS 4.5, KS 5.2

Lexime të mëtejshme:

Ionising Radiations Regulations 1999 (IRR99) and Ionising Radiation (Medical Exposure) Regulations 2000 (IR(ME)R2000). London, Stationery Office, 1999 and 2000 respectively.

British Dental Association. Advice sheet A11: Radiation in Dentistry. London: BDA, 2003.

Faculty of General Dental Practice (UK). Selection Criteria for Dental Radiography, 2nd edition. London: Faculty of General Dental Practitioners (UK), 2004.

Health Protection Agency. Guidance Notes for Dental Practitioners on the Safe Use of X-ray Equipment. London: National Radiological Protection Board, 2001.

The European Commission. Radiation Protection 136: European Guidelines on Radiation Protection in Dental Radiology – The Safe Use of Radiographs in Dental Practice. Luxembourg, European Commission, 2004.

Dental Protection Ltd. Risk management module 23: Radiographs. London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.

6. Laboratori Dentar

Përmbajtja: Çdo praktikë dentare punon me laboratorë dentar të akredituar. Praktika dentare përmbush standardet e mëposhtme:

6.1. Laboratorët regjistruhen në agjensinë apo organet e përcaktuara në legjislacion.

Vlerësimi

Vëzhgim i dokumentacionit të regjistrimit, licensimit apo çertifikimit të laboratorëve dentar.

Pikëzimi

5p– Laboratori është i regjistruar, licensuar dhe çertifikuar/akredituar.

3p– Laboratori është i regjistruar dhe licensuar por jo i çertifikuar/akredituar.

1p– Laboratori nuk është i regjistruar, licensuar dhe çertifikuar/akredituar.

6.2. Të gjitha punimet protetike që realizohen në laborator janë të dokumentuara në kartelën e pacientit

Vlerësimi

Vëzhgimi i kartelave
Intervistë me personelin.

Pikëzimi

5p- Të gjitha punimet protetike që realizohen në laborator janë të dokumentuara në kartelën e pacientit

3p- Jo të gjitha punimet protetike që realizohen në laborator janë të dokumentuara në kartelën e pacientit

1p- Asnjë punim protetik që realizohet në laborator nuk është dokumentuar në kartelën e pacientit

6.3. Gjatë korrespondencës me laboratorin ruhet konfidencialiteti i të dhënave të pacientit.

Vlerësimi

Vëzhgimi dokumentacionit
Intervistë me drejtuesit e praktikës

Pikëzimi

5p- Konstatohet se gjatë korrespondencës me laboratorin ruhet konfidencialiteti i të dhënave të pacientit.

1p- Konstatohet se gjatë korrespondencës me laboratorin nuk ruhet konfidencialiteti i të dhënave të pacientit.

6.4. Praktika dentare ka marrëveshje dy palëshe mirëkuptimi me laboratorët dentar.

Vlerësimi:

Vëzhgimi i dokumentacionit
Intervistë me drejtuesit

Pikëzimi:

5p- Dëshmohet me dokumentacion dhe nëpërmjet intervistës se ka dokumentacion marrëveshje midis praktikës dhe laboratorit.

3p- Dëshmohet se ka marrëveshje të pa shkruar.

1p- Nuk ka marrëveshje fare.

Referencat:

Seksioni 4 (Section 4 (Laboratory) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire
Aftësitë kryesore të kërkuara- Key Skills: KS 3.1, KS 3.5

Lexime të mëtejshme:

Medicines and Healthcare products Regulatory Agency. EC Medical Devices Directive Guidance Note 10: Guidance Notes For Manufacturers Of Dental Appliances (Custom Made Devices). Updated June 2006. Available via www.mhra.gov.uk as of September 2006.

Dental Laboratories Association Directory of Member Laboratories (most recent edition). Nottingham, Dental Laboratories Association.

General Dental Council. Principles of Dental Team Working. London: GDC, 2006. Available via www.gdc-uk.org/News+publications+and+events/Publications as of September 2006.

Dental Laboratories Association Code of Practice. Available at www.dla.org.uk/membership/code.php as of September 2006.

UN Recommendations on the Transport of Dangerous Goods, Model Regulations, 13th revised edition, Packing Instruction 602. As used in the International Air Transport Association Dangerous Goods Regulations.

7. Kartela e pacientit

Përmbajtja: Kartela e pacientit, është një komponent shumë i rëndësishëm që kontribuon në procesin e diagnostikimit dhe planifikimin korrekt të trajtimit. Kartela është e lexueshme, e saktë, e kuptueshme dhe bashkëkohore. Po ashtu kartela përmbush funksionet mediko-ligjore, administrative, financiare dhe të auditit eventual. Profesionistët dentar janë përgjegjës për të garantuar konfidencialitetin e të dhënave të pacientit. Praktika dentare plotëson standardet e mëposhtme:

7.1. Kartela përmban gjeneralitetet e pacientit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i kartelës së pacientit.

Pikëzimi

5p– Kartela përmban gjeneralitetet e pacientit.

3p– Kartela përmban vetëm 50% të gjeneraliteteve të pacientit.

1p– Kartela nuk përmban gjeneralitetet e pacientit.

7.2. Kartela përshkruan ekzaminimin e regjionit oral.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit

Pikëzimi

5p– Kartela përshkruan ekzaminimin e regjionit oral

3p–50 % dhe më shumë përshkrime në kartelë përsa më sipër.

1p– Më pak se 50 % përshkrime

7.3. Kartela përmban ekzaminimin fillestar dentar, i cili përshkruan gjendjen e periodontit, mbushjeve, kariesit, punimet protetike si dhe ekzaminimet radiografike.

Vlerësimi

Vëzhgimi i kartelës.

Pikëzimi

5p– I gjithë dokumentacioni i kontrolluar në kartelë përmban ekzaminimin fillestar dentar, i cili përshkruan gjendjen e periodontit, mbushjeve, kariesit, punimet protetike si dhe ekzaminimet radiografike.

3p– I gjithë dokumentacioni i kontrolluar në kartelë përmban vetëm 50% të ekzaminimit fillestar dentar, i cili përshkruan gjendjen e periodontit, mbushjeve, kariesit, punimet protetike si dhe ekzaminimet radiografike.

1p– Nuk ka ekzaminimin fillestar dentar

7.4. Kartela ka planin e trajtimit së bashku me rekomandimet dhe korrigjimet që mund ti jenë bërë gjatë procesit të trajtimit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i kartelës.

Pikëzimi

5p– Kartela ka planin e trajtimit së bashku me rekomandimet dhe korrigjimet që mund ti jenë bërë gjatë procesit të trajtimit.

3p– Kartela ka 50% të planit të trajtimit së bashku me rekomandimet dhe korrigjimet që mund ti jenë bërë gjatë procesit të trajtimit.

1p- Nuk ka plan trajtimi

7.4. Kartela ka shënime të firmosura në secilën vizitë, që përfshijnë hollësi të trajtimit, medikamentet e përdorura dhe të rekomanduara me recetë (përfshirë anestetiket lokale), si dhe këshillat e dhëna. Çdo ndryshim në kartelë nuk priset pa firmën dhe datën e ndryshimit nga personi, që ka bërë shënimin.

Vlerësimi

Vëzhgimi i kartelës.

Pikëzimi

5p– Kartela ka shënime të firmosura në secilën vizitë, që përfshijnë hollësi të trajtimit, medikamentet e përdorura dhe të rekomanduara me recetë

3p– Kartela ka 50% të shënimeve të firmosura në secilën vizitë, që përfshijnë hollësi të trajtimit, medikamentet e përdorura dhe të rekomanduara me recetë

1p- Kartela nuk ka shënime të firmosura në secilën vizitë, që përfshijnë hollësi të trajtimit, medikamentet e përdorura dhe të rekomanduara me recetë

7.6. Në kartelë ruhet forma e miratimit nga pacienti (consent form).

Vlerësimi

Vëzhgimi i kartelës.

Pikëzimi

5p– Kartela ka formën e miratimit nga pacienti (consent form).

1p- Kartela nuk ka formën e miratimit nga pacienti (consent form).

7.7. Në kartelë shënohet refuzimi eventual nga pacienti për trajtimin e rekomanduar.

Vlerësimi

Vëzhgimi i kartelës.

Pikëzimi

5p– Në kartelë është shënuar refuzimi eventual nga pacienti për trajtimin e rekomanduar.

1p- Kartela nuk ka të shënuar refuzimin eventual nga pacienti për trajtimin e rekomanduar.

7.8. Praktika zbaton rregulloren përkatëse për depozitimin dhe ruajtjen e kartelave dentare.

Vlerësimi

vëzhgimi i dokumentacionit
Intervistë me drejtuesit
Intervistë me personelin.

Pikëzimi

5p– Praktika zbaton rregulloren përkatëse për depozitimin dhe ruajtjen e kartelave dentare.
3p– Praktika zbaton pjesërisht rregulloren përkatëse për depozitimin dhe ruajtjen e kartelave dentare.
1p– Praktika nuk zbaton rregulloren përkatëse për depozitimin dhe ruajtjen e kartelave dentare

7.9. Praktikrat që përdorin kartelizimin dhe regjistrimin elektronik të pacientit ndjekin rregulloren përkatëse.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit
Intervistë me drejtuesit
Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika zbaton rregulloren përkatëse për kartelizimin dhe regjistrimin elektronik të pacientit
3p– Praktika zbaton pjesërisht rregulloren përkatëse për kartelizimin dhe regjistrimin elektronik të pacientit
1p– Praktika nuk zbaton rregulloren përkatëse për kartelizimin dhe regjistrimin elektronik të pacientit

Referencat:

Section 11 (Patient communication and treatment records) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire
Key Skills: KS 2.1, KS 2.2, KS 2.3, KS 2.5

Lexime të mëtejshme:

General Dental Council. Standards for Dental Professionals. London: GDC, 2005.
General Dental Council. Principles of Patient Consent. London: GDC, 2006.
General Dental Council. Principles of Patient Confidentiality. London: GDC, 2005.
General Dental Council. Principles of Dental Team Working. London: GDC, 2006.
The above documents are available via www.gdc-uk.org/News+publications+and+events/Publications as of September 2006.
British Dental Association. Advice sheet A4: Private Practice Made Simple: Building a Successful Practice. London: BDA, 2003.
British Dental Association. Advice sheet B1: Ethics in Dentistry. London: BDA, 2000.
Dental Protection Ltd. Risk management module 15: Histories. London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.
Dental Protection Ltd. Risk management module 20: Clinical records. London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.

8. Stafit dhe trajnimi i tij

Përmbajtja: Praktika dentare punon në përputhje me legjisllacionin në fuqi. Stafit njëqëllimet dhe objektivat lidhur me punësimin, stimujt dhe shpërblimet në praktikë. Personeli dentar plotëson standardet e mëposhtme:

8.1. Praktika dentare, bazuar në aktet ligjore dhe nën-ligjore në fuqi, disponon termat e referencës së punës për stafin e punësuar, që ka në praktikë jo më pak se tre muaj. (Përjashtim bëjnë studentët apo mjekët e rinj që kryejnë stazhin) (jo e vlefshme për praktikantët me një dentist)

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit
Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika dentare, disponon termat e referencës së punës për stafin e punësuar që ka në praktikë jo më pak se tre muaj.

3p- Praktika dentare, disponon 50% e më shumë të kontratave me termat e referencës së punës për stafin e punësuar, që ka në praktikë jo më pak se tre muaj.

1p– Praktika dentare, nuk disponon termat e referencës së punës për stafin e punësuar, që ka në praktikë jo më pak se tre muaj.

8.2. Praktika ka në dispozicion përshkrimet e hollësishme të vendit të punës, ku përshkruhen detyrat dhe përgjegjësitë për çdo punonjës.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit
Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka në dispozicion përshkrimet e hollësishme të vendit të punës, ku përshkruhen detyrat dhe përgjegjësitë për çdo punonjës.

3p- Praktika dentare, disponon 50% e më shumë të kontratave me termat e referencës së punës për stafin e punësuar

1p– Praktika dentare, nuk disponon përshkrimet e hollësishme të vendit të punës, ku përshkruhen detyrat dhe përgjegjësitë për çdo punonjës

8.3. Dokumentacioni i pagesës së punonjësve përshkruan me hollësi pagesën dhe zbritjet eventuale.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit
Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka në dispozicion dokumentacionin e pagesës së punonjësve që përshkruan me hollësi pagesën dhe zbritjet eventuale.

3p- Praktika dentare, disponon 50% e më shumë dokumentacionin e pagesës së punonjësve që përshkruan me hollësi pagesën dhe zbritjet eventuale.

1p– Praktika dentare, nuk disponon dokumentacionin e pagesës së punonjësve që përshkruan me hollësi pagesën dhe zbritjet eventuale.

8.4. Punonjësit njohin procedurat e praktikës për:

- Mbrojtjen e tyre nga pacientët agresiv
- Raportimin në rast sëmundje dhe pagesat përkatëse
- Raportimin e aksidenteve në punë
- Përcaktimin e lejes vjetore
- Pagesën në rastet e trajnimit
- Të drejtat e grave për marrjen e lejes gjatë periudhës së shtatzanisë.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit

Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Punonjësit në praktikë njohin të drejtat e tyre sa më sipër

3p– Në Praktikën dentare, vetëm 50% e punonjësve të pyetur njohin të drejtat e tyre

1p– Në Praktikën dentare, më pak se 50% e punonjësve të pyetur njohin të drejtat e tyre.

8.5. Praktika ka politikë për mundësi të barabarta kariere, për personelin me aftësi të kufizuara, për zgjidhjen e ankesave dhe masat disiplinore

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit

Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka politikë për mundësi të barabarta kariere

3p– Në praktikën dentare, ka vetëm 50% e punonjësve mundësi të barabarta kariere

1p– Në praktikën dentare, më pak se 50% e punonjësve ka mundësi të barabarta kariere

8.6. Personeli dentar ndjek programet e edukimit të vazhdueshëm profesional. Të punësuarit diskutojnë me drejtuesin e praktikës, kërkesat e tyre për trajnim së paku një herë në vit dhe ka një program trajnimi të brendshëm ose të jashtëm. Vlerëson nëse janë arritur objektivat e trajnimit. Praktika ka regjistër për të gjithë personelin e trajnuar dhe për aktivitetet e trajnimit. Procedurat e sigurisë janë pjesë e trajnimit të stafit të ri.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit përkatës

Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Personeli dentar ndjek programet e edukimit të vazhdueshëm profesional.

3p– Vetëm një pjesë e personelit dentar ndjek programet e edukimit të vazhdueshëm profesional.

1p– Asnjë nga personeli dentar nuk ndjek programet e edukimit të vazhdueshëm profesional.

8.7. Vlerësimi i punës së stafit bëhet në intervale të rregullta dhe të planifikuara.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit përkatës

Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Shihen dokumentacionet e vlerësimit të punës dhe vlerësohen si të plota.

3p– Vetëm 50 % e personelit ka vlerësim të punës.

1p– Asnjë nga personeli nuk ka vlerësim të shkruar të punës së bërë.

Referencat:

Section 6 (Staff and staff training) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire

Key Skills: KS 6.1, KS 6.2, KS 6.3, KS 6.4, KS 6.5, KS 6.6, KS 6.7

Lexime të mëtejshme:

General Dental Council. Standards for Dental Professionals. London: GDC, 2005.

General Dental Council. Principles of Dental Team Working. London: GDC, 2005.

The above documents are available via www.gdc-uk.org/News+publications+and+events/Publications as of September 2006.

British Dental Association. Advice sheet A7: Associateships. London: BDA, 1998. (Being updated as of September 2006).

British Dental Association. Advice sheet A8: Employing an Assistant in General Practice. London: BDA, 2000.

British Dental Association. Advice sheet A10: Partnership Agreements. London: BDA, 1992. (Being updated as of September 2006).

British Dental Association. Advice sheet A13: Locumships in General Dental Practice. London: BDA, 1998. (Being updated as of September 2006)

British Dental Association. Advice sheet B1: Ethics in Dentistry. London: BDA, 2000.

British Dental Association. Advice sheet B10: Handling Complaints. London: BDA, 1998.

British Dental Association. Advice sheet C2: Collecting Money from Patients. London: BDA, 2000.

British Dental Association. Advice sheet C3: Business Planning. London: BDA, 2001.

British Dental Association Masterclass 2. The Learning Practice. London: BDA, 1993 (available on loan only from the BDA Information Centre).

British Dental Association. Advice sheet D1: Contracts of Employment. London: BDA, 2000.

British Dental Association. Advice sheet D12: Staff Recruitment. London: BDA, 1997.

British Dental Association. Advice sheet D14: Violence at Work. London: BDA, 1997.

British Dental Association. Advice sheet D9: Employees' Maternity Arrangements and Pay. London: BDA, 2003.

British Dental Association. Advice sheet D13: Discrimination. London: BDA, 2000.

British Dental Association. Advice sheet D11: Practice disciplinary procedures and dismissal. London: BDA, 2000.

Management of Health and Safety at Work Regulations 1999. London: Stationery Office, 1999.

Scola C. Personnel issues within the dental practice. In: Rothwell PS, editor. Pathways in Practice 2nd edition. London: Faculty of General Dental Practitioners (UK), 1998.

Grace M. Training needs analysis. *BDJ* 2001;**190**:524–526.

9. Emergjencat (urgjencat) Mjekësore

Përmbajtja: Komplikacionet mjekësore ose emergjencat mund të ndodhin në çdo kohë në praktikën dentare, për pasojë personeli dentar duhet të ketë njohuritë, aftësitë dhe burimet për të përballuar situata të tilla. Për këto arsye nevojitet trajnimi në praktikë lidhur me procedurat e reanimimit. Të gjithë pjesëtarët e ekipit dentar duhet të njohin vendndodhjen e pajisjeve të emergjencës, të cilat duhet të jenë në vende lehtësisht të arritshme. Praktika dentare duhet të ketë një protokoll për këshillim të veçantë si dhe për transferim në spital të pacientëve në rast nevojë. Praktika dentare plotëson standardet e mëposhtme:

9.1. Praktika ka të dokumentuar trajnimet formale teorike dhe praktike për të gjithë anëtarët e ekipit (klinikë dhe adminstratë) në lidhje me

teknikat e ndihmës së shpejtë, me dhe pa ndihmën e pajisjeve. Gjithashtu edhe programet e rifreskimit trajnues janë të dokumentuara.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit përkatës
Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka të dokumentuar trajnimet formale teorike dhe praktike për të gjithë anëtarët e ekipit (klinikë dhe adminstratë) në lidhje me teknikat e ndihmës së shpejtë

3p- Vetëm 50 % e personelit ka të dokumentuar trajnimet formale teorike dhe praktike për të gjithë anëtarët e ekipit (klinikë dhe adminstratë) në lidhje me teknikat e ndihmës së shpejtë

1p– Asnjë nga personeli nuk ka të dokumentuar trajnimet formale teorike dhe praktike për të gjithë anëtarët e ekipit (klinikë dhe adminstratë) në lidhje me teknikat e ndihmës së shpejtë

9.2. Në dosjen personale të personelit të specializuar, regjistrohet dhe mbahet shënim niveli i aftësisë në aftësinë reanimuese.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit përkatës
Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka të dokumentuar në dosjen personale të personelit të specializuar, të regjistruar dhe mbahet shënim niveli i aftësisë në aftësinë reanimuese.

3p- Vetëm 50 % e personelit ka të dokumentuar në dosjen personale të personelit të specializuar, të regjistruar dhe mbahet shënim niveli i aftësisë në aftësinë reanimuese.

1p– Asnjë nga personeli nuk ka të dokumentuar në dosjen personale të personelit të specializuar, të regjistruar dhe mbahet shënim niveli i aftësisë në aftësinë reanimuese.

9.3. Në praktikë ka një pajisje furnizues oksigjeni portabel/i lëvizshëm me një sistem matës për nivelin e oksigjenit dhe pajisje të veçanta ndihmëse që sigurojnë një ventilim të përhershëm, presion pozitiv në mushkri. Këto pajisje inspektohen rregullisht dhe gjithçka dokumentohet.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit përkatës
Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka të dokumentuar se ka një pajisje furnizues oksigjeni portabël/i lëvizshëm

1p– Praktika nuk ka të dokumentuar se ka një pajisje furnizues oksigjeni portabël/i lëvizshëm

9.4. Praktika ka aspirator kirurgjikal

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit përkatës
Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka aspirator kirurgjikal

1p– Praktika nuk ka aspirator kirurgjikal

9.5. Praktika ka medikamente të emergjencës së bashku me udhëzuesit për përdorimin dhe administrimin e tyre. Kontrollohet herë pas here data e skadencës.

Vlerësimi

Vëzhgimi i ekzistencës së barnave përkatës

Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka medikamente të emergjencës së bashku me udhëzuesit për përdorimin dhe administrimin e tyre.

1p– Praktika nuk ka medikamente të emergjencës së bashku me udhëzuesit për përdorimin dhe administrimin e tyre. Kontrollohet herë pas here data e skadencës.

9.6. Praktika dentare ka akses në një linjë telefonike të jashtme, me institucionet e specializuara dhe për të lejuar komunikim konfidencial mjek-pacient.

Vlerësimi

Vëzhgimi i linjës telefonike

Pikëzimi

5p– Praktika komunikon lirshëm me telefon me institucione të asistencës emergjente

3p– Praktika ka linjë telefonike të jashtme por ajo nuk lejon konfidencë bisede

1p– Praktika nuk ka linjë telefonike të jashtme dhe në vende për të lejuar konfidencë bisede

Referencat:

Seksioni 9 (Emergjencat mjeksore-Medical emergencies) i FFGDP(UK) Pyetësorit të Praktikës-Practice Questionnaire

Seksioni-- 4.3.3.16 (Mpirja me ruajtje të ndërgjegjes-Conscious sedation) në po këtë dokument

Mjeshtëritë kryesore-Key Skills: KS 1.1, KS 1.2, KS 1.3

Lexime të mëtejshme:

General Dental Council. Standards for Dental Professionals. London: GDC, 2005.

General Dental Council. Principles of Dental Team Working. London: GDC, 2006.

The above documents are available via www.gdc-uk.org/News+publications+and+events/Publications as of September 2006.

British National Formulary (most recent edition). London: British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society of Great Britain.

Resuscitation Council (UK). Resuscitation Guidelines 2005. London: Resuscitation Council (UK), 2005.

National Dental Advisory Committee. Emergency Dental Drugs: Report by the National Dental Advisory Committee. Edinburgh: The Scottish Office Department of Health, 1999.

10. Informacioni për Pacientin

Përmbajtja: Praktikant dentare që kanë kontratë me Ministrinë e Shëndetësisë ose Institutin e Sigurimeve Shëndetësore duhet të kenë në përdorim fletë-palosje për informimin e pacientit. Në praktikant me të paktën një dentist (stomatolog) mjafton një fletë-palosje. Informacioni për pacientin është i vlefshëm si në praktikant publike ashtu edhe ato private. Mënyrat e trajtimit dhe alternativat i bëhen qartësisht të njohura pacientit së bashku me rreziqet eventuale përfshirë këtu edhe tarifën. Në fletë-palosje përfshihet edhe informacion lidhur me shëndetin oral, dietën, etj. Praktika dentare plotëson standardet e mëposhtme duke informuar pacientin në lidhje me:

10.1 Adresa e saktë e praktikës dentare.

Vlerësimi

Vëzhgim i dokumentacionit
Intervistë me personelin.

Pikëzimi

5p– Praktika ka adresë ekzakte të vend-ndodhjes me Tel. dhe E-mail
3p– Praktika ka adresë jo të plotë të vend-ndodhjes me Tel. dhe E-mail
1p- Praktika nuk ka adresë ekzakte të vend-ndodhjes me Tel. dhe E-mail

10.2. Praktika ka emrin dhe kualifikimet përkatëse të profesionistëve.

Vlerësimi

Vëzhgim i dokumentacionit
Intervistë me personelin.

Pikëzimi

5p– Praktika ka emrin dhe kualifikimet përkatëse të profesionistëve.
3p– Praktika ka jo të plotë emrin dhe kualifikimet përkatëse të profesionistëve.
1p- Praktika nuk ka emrin dhe kualifikimet përkatëse të profesionistëve.

10.3. Praktika ka ditët e orarin e funksionimit të saj, dhe se si mund të marrësh trajtimet emergjente në rast nevojë.

Vlerësimi

Vëzhgim i dokumentacionit
Intervistë me personelin.

Pikëzimi

5p– Praktika ka ditët dhe orarin e funksionimit të saj, dhe se si mund të marrësh trajtimet emergjente në rast nevojë.
3p– Praktika ka jo të plotë ditët e orarin e funksionimit të saj, dhe se si mund të marrësh trajtimet emergjente në rast nevojë.
1p- Praktika nuk ka ditët e orarin e funksionimit të saj, dhe se si mund të marrësh trajtimet emergjente në rast nevojë.

10.4. Pacienti informohet paraprakisht për kushtet e trajtimit, qoftë ky i dhënë falas, i siguruar, apo jo, nëse ka një kombinim ku një pjesë e trajtimit mbulohet nga sigurimi shëndetësor dhe pjesa tjetër e pa mbuluar, të dhënat mbi teknikën, mënyrën e trajtimit dhe kostos shënohen në regjistra të veçantë dhe receta përkatëse të firmosura për rimbursim eventuale.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit
Intervistë me klientët apo personelin

Pikëzimi

5p– Pacienti informohet paraprakisht për kushtet e trajtimit, qoftë ky i dhënë falas, i siguar

1p– Pacienti nuk informohet paraprakisht për kushtet e trajtimit, qoftë ky i dhënë falas, i siguar

10.5. Në fletë-palosje të informimit të pacientit shënohen trajtimet e propozuara si dhe tarifat. Kërkohe pëlqimi i pacientit para se të fillohet trajtimi. Pacientit i komunikohen edhe rreziqet eventuale nga trajtimi. Nëse ka ndryshim të trajtimit gjatë procedurës, kjo i komunikohet pacientit para se të vazhdohet më tej.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit
Intervistë me klientët apo personelin

Pikëzimi

5p– Pacienti informohet paraprakisht për kushtet e trajtimit. Në fletë-palosje të informimit të pacientit shënohen trajtimet e propozuara si dhe tarifat. Kërkohe pëlqimi i pacientit para se të fillohet trajtimi.

1p– Pacienti nuk informohet paraprakisht për kushtet e trajtimit. Në fletë-palosje të informimit të pacientit shënohen trajtimet e propozuara si dhe tarifat. Nuk kërkohe pëlqimi i pacientit para se të fillohet trajtimi.

10.6. Praktika vë në dispozicion të pacientëve informacion lidhur me ankesat nga procedurat e kryera në praktikë, si dhe të gjithë të drejtat e pacientëve përfshirë këtu edhe mënyrën e ankimimit dhe të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit
Intervistë me klientët apo personelin

Pikëzimi

5p– Praktika vë në dispozicion të pacientëve informacion lidhur me ankesat nga procedurat e kryera në praktikë, si dhe të gjithë të drejtat e pacientëve përfshirë këtu edhe mënyrën e ankimimit dhe të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve.

1p– Praktika nuk vë në dispozicion të pacientëve informacion lidhur me ankesat nga procedurat e kryera në praktikë, si dhe të gjithë të drejtat e pacientëve përfshirë këtu edhe mënyrën e ankimimit dhe të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve.

10.7. Praktika ka instruksione të shkruara për këshillat para dhe pas operative, sidomos për procedurat kirurgjikale dhe ato që lidhen me anestezinë.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit
Intervistë me klientët apo personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka instruksione të shkruara për këshillat para dhe pas operative, sidomos për procedurat kirurgjikale dhe ato që lidhen me anestezinë.

1p– Praktika nuk ka instruksione të shkruara për këshillat para dhe pas operative, sidomos për procedurat kirurgjikale dhe ato që lidhen me anestezinë.

10.8. Pacientët informohen nëse një profesionist dentar del në pension, vdes ose largohet nga praktika klinike përgjithmonë.

Vlerësimi

Intervistë me klientët apo personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka dokumentacion për postën e saj, ku vërtetohet secili njotim për ndryshimet që ndodhin në praktikë.

1p– Praktika nuk ka dokumentacion për postën e saj, ku vërtetohet secili njotim për ndryshimet që ndodhin në praktikë.

10.9. Profesionistët në stomatologji zbatojnë udhëzuesit dhe rregulloret përkatëse të parashtuara në kodin e etikës dentare, lidhur me ankesat e pacientëve dhe mënyren e ndjekjes së këtyre ankesave.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit udhëzuesve, rregulloreve dhe ankesave

Intervistë me klientët apo personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka dokumentacion për udhëzuesit dhe rregulloret përkatëse të parashtuara në kodin e etikës dentare, lidhur me ankesat e pacientëve

1p– Praktika nuk ka dokumentacion për udhëzuesit dhe rregulloret përkatëse të parashtuara në kodin e etikës dentare lidhur me ankesat e pacientëve

Referencat:

Section 11 (Patient communication and treatment records) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire

Key Skills: KS 5.1, KS 5.2, KS 5.3, KS 7.1

Lexime të mëtejshme:

General Dental Council. Standards for Dental Professionals. London: GDC, 2005.

General Dental Council. Principles of Patient Confidentiality. London: GDC, 2005.

General Dental Council. Principles of Patient Consent. London: GDC, 2006.

General Dental Council. Principles of Complaints Handling. London, GDC 2006. The above documents are available via www.gdc-uk.org/News+publications+and+events/Publications as of September 2006.

British Dental Association. Advice sheet A4: Private Practice Made Simple: Building a Successful Practice. London: BDA, 1997.

British Dental Association. Advice sheet A6: Marketing in Dentistry. London: BDA, 2000.

British Dental Association. Advice sheet B1: Ethics in Dentistry. London: BDA, 2000.

British Dental Association. Advice sheet B10: Handling Complaints. London: BDA, 1998.

Brands WG. The standard for the duty to inform patients about risks: from responsible dentist to responsible patient. Br Dent J 2006;201:207–210.

Dental Protection Ltd. Risk management module 9: Complaint handling. London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.

11. Komunikimi dhe regjistrimi i të dhënave

Përmbajtja: Komunikimi i mirë si brenda ashtu edhe jashtë praktikës dentare është çelësi i suksesit të biznesit dhe praktikës dentare. Ky komunikim shoqërohet me dhënie përshtypjesh (të dyanshme) si nga personeli dentar ashtu dhe pacientët. Praktika dentare plotëson standardet e mëposhtme:

11.1. Praktika disponon sekretari telefonike për të lehtësuar këshillimin dhe asistencën emergjente jashtë orarit.

Vlerësimi

Vëzhgim i praktikës
Intervistë me personelin.

Pikëzimi

5p– Praktika ka sekretari telefonike për të lehtësuar këshillimin dhe asistencën emergjente jashtë orarit.

3p– Praktika ka jo të plotë sekretarine telefonike për të lehtësuar këshillimin dhe asistencën emergjente jashtë orarit.

1p- Praktika nuk ka sekretari telefonike për të lehtësuar këshillimin dhe asistencën emergjente jashtë orarit.

11.2. Praktika ka një sistem efektiv komunikimi, i cili ruan konfidencialitetin e pacientit gjatë pritjes dhe trajtimit.

Vlerësimi

Vëzhgim i praktikës
Intervistë me personelin.

Pikëzimi

5p– Praktika ka sekretari telefonike që krijon kushte për komunikim efektiv dhe konfidencial midis pacientit dhe përfaqësuesve të praktikës.

3p– Praktika ka jo të plotë sekretarinë telefonike për të dhënë kushte për komunikim efektiv dhe konfidencial midis pacientit dhe përfaqësuesve të praktikës.

1p- Praktika nuk ka sekretari telefonike për të dhënë kushte për komunikim efektiv dhe konfidencial midis pacientit dhe përfaqësuesve të praktikës.

11.3. Praktika ka një sistem telefonik të brendshëm, i cili bën të mundur të realizohen telefonata të natyrës konfidenciale. (e vlefshme për praktikat ku punojnë më shumë se tre mjekë)

Vlerësimi

Vëzhgim i praktikës
Intervistë me personelin.

Pikëzimi

5p– Praktika ka një sistem telefonik të brendshëm, i cili bën të mundur të realizohen telefonata të natyrës konfidenciale.

3p– Praktika ka jo të plotë sistemin telefonik të brendshëm, i cili bën të mundur të realizohen telefonata të natyrës konfidenciale.

1p- Praktika nuk ka sistemin telefonik të brendshëm, i cili bën të mundur të realizohen telefonata të natyrës konfidenciale.

11.4. Praktika kryen mbledhje të rregullta të dokumentuara me stafin.

Vlerësimi

Intervistë me personelin.

Pikëzimi

5p– Praktika kryen mbledhje të rregullta të paktën një mujore me stafin.

3p– Praktika kryen mbledhje jo fort të rregullta me stafin.

1p– Praktika nuk kryen mbledhje me stafin.

11.5. Praktika kryen trajnime për stafin në lidhje me artin e komunikimit

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit të kurseve për artin e komunikimit.

Pikëzimi

5p– Praktika ka kryer ndonjë trajnim në vite

3p– Praktika ka kryer trajnim për artin e komunikimit vetëm për një person.

1p– Praktika nuk ka kryer asnjë trajnim për artin e komunikimit.

11.6. Praktika ka një sistem për dokumentimin e ankesave të pacientit

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit të ankesave të pacientit.

Pikëzimi

5p– Praktika ka sistem për ankesat dhe shqyrton rregullisht ato.

3p– Praktika shqyrton me dokumentacion ankesat vetëm kur ka të tilla.

1p– Praktika nuk ka sistem dhe as shqyrton ankesat.

11.7. Praktika ka informacion (Listë) të shkruar, në lidhje me mundësitë e rekomandimit të pacientëve tek specialistët e profileve të tjera.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit ekzistues për rekomandimet që mund të ketë praktika.

Pikëzimi

5p– Praktika ka informacion (Listë) të shkruar në lidhje me mundësitë e rekomandimit të pacientëve tek specialistët e profileve të tjera.

3p– Praktika ka informacion të pjesshëm (Listë) të shkruar në lidhje me mundësitë e rekomandimit të pacientëve tek specialisteë e profileve të tjera.

1p– Praktika nuk ka asnjë informacion (Listë) të shkruar në lidhje me mundësitë e rekomandimit të pacientëve tek specialistët e profileve të tjera.

Referencat:

Section 11 (Patient communication and treatment records) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire.

Key Skills: KS 3.4, KS 7.1

Lexime të mëtejshme:

General Dental Council. Standards for Dental Professionals. London: GDC, 2005.

General Dental Council. Principles of Patient Confidentiality. London: GDC, 2005.

General Dental Council. Principles of Complaints Handling. London: GDC, 2006.

General Dental Council. Principles of Dental Team Working. London: GDC, 2006.

The above documents are available via www.gdc-uk.org/News+publications+and+events/Publications as of September 2006.
Dental Complaints Service. Website at www.dentalcomplaints.org.uk as of September 2006.
British Dental Association. Advice sheet B10: Handling Complaints. London: BDA, 1998.
Scola C. Personnel issues within the dental practice. In: Rothwell PS, editor. Pathways in Practice 2nd edition. London: Faculty of General Dental Practitioners (UK), 1998.
British Dental Association Masterclass 2. The Learning Practice. London: BDA, 1993 (available on loan only from the BDA Information Centre).
Dental Protection Ltd. Risk management module 9: Complaint handling. London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.
Dental Protection Ltd. Risk management module 20: Clinical records . London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.

12. Kërkesat mediko-ligjore

Përmbajtja: I gjithë personeli dentar të njohë detyrimet mediko-ligjore dhe mënyrat se si të mbrohet nga ndjekjet ligjore. Praktika dentare plotëson standardet e mëposhtme:

12.1. Konfidencialiteti

Kartelat e pacienteve mbahen në vende të sigurta. Informacioni lidhur me pacientin ju kalohet kolegëve të tjerë vetëm në rast se kjo bëhet për të mirën e shëndetit të pacientit. Asnjë informacion lidhur me pacientin nuk u jepet palëve të treta, me përjashtim të rasteve kur vetë pacienti e pranon këtë, ose vetëm atëherë kur statuti/rregullorja përkatëse e lejon këtë gjë, si dhe kur kërkohet nga organet hetimore (kujdes i veçantë kur kemi të bëjmë me fëmijë). Të gjithë personat e përfshirë në kujdesin e pacientit zbatojnë kodin e etikës lidhur me konfidencialitetin e pacientit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i vend-ndodhjeve të kartelave dhe sistemimi i tyre. Shihet rregullorja përkatëse apo statuti i përgatitur për këtë qëllim. Shihet prania e kodit të etikës dhe pyetet personeli për njohjen e tij.

Intervistë me pacientët dhe personelin

Pikëzimi

5p– Praktika i ka të sistemuara kartelat në sirtarë që janë të sigurt. Ka statut që rregullon shpërndarjen e informacionit të pacientit. Ka kod etik që është i pranishëm dhe ndiqet për këtë qëllim.

3p- Praktika i ka pjesërisht të sistemuara kartelat në sirtarë. Ka statut që rregullon shpërndarjen e informacionit të pacientit. Ka kod etik që është i pranishëm në praktikë.

1p– Praktika nuk i ka të sistemuara kartelat në sirtarë që janë të sigurt. Nuk ka statut që rregullon shpërndarjen e informacionit të pacientit. Nuk ka kod etik të pranishëm

12.2. Kartelat apo regjistrat e pacientëve

12.2.1. Pacientët kanë të drejtë të njihen me kartelat e tyre (sipas aktit/rregullores përkatëse për mbrojtjen e të dhënave shëndetësore), përfshirë radiografitë (origjinalet apo duplikatat). Pacientët kanë të drejtë të kenë edhe kopje të dokumentacionit të mësipërm. Në marrëveshjet

kontraktuale gjatë bashkëpunimit, dhënies me qira apo shitjes së praktikës përshkruhet detyrimi për ruajtjen e konfidencialitetit të pacientit.

12.2.2. Kartelat janë lehtësisht të identifikueshme.

12.2.3. Kartelat ruhen dhe arkivohen në vende të sigurta (preferohen në kontenierë dhe vende që i rezistojnë zjarrit), dhe nëse janë të kompjuterizuara, sigurohet ruajtje dyfish e të dhënave.

12.2.4. Afati i ruajtjes së kartelave është 5 (pesë) vjet.

Vlerësimi

Vëzhgimi i vend-ndodhjeve të kartelave dhe sistemimi i tyre në kontenierë të sigurtë. Shihet nëse kartelat janë lehtësisht të identifikueshme. Shihet prania e aktit/rregullores përkatëse për mbrojtjen e të dhënave shëndetësore dhe pyetet personeli për njohjen e tij.

Intervistë me pacientët dhe personelin

Pikëzimi

5p– Praktika i ka të sistemuara kartelat në kontenierë dhe sirtare, që janë krejt të sigurta nga zjarri. Shihet se kartelat janë lehtësisht të identifikueshme. Shihet se ka akt/rregullore përkatëse për mbrojtjen e të dhënave shëndetësore dhe personeli i njeh ato.

3p- Praktika i ka pjesërisht të sistemuara kartelat në kontenierë dhe sirtare. Shihet se kartelat janë lehtësisht të identifikueshme. Shihet se ka akt/rregullore përkatëse për mbrojtjen e të dhënave shëndetësore dhe personeli i njeh ato.

1p– Praktika nuk i ka të sistemuara kartelat në sirtare të sigurta. Nuk ka akt/rregullore përkatëse për mbrojtjen e të dhënave shëndetësore dhe personeli nuk i njeh ato

12.3. Regjistrimi dhe ndjekja ligjore profesionale

12.3.1. Personeli dentar regjistrohet pranë autoriteteve kompetente.

Vlerësimi

Vëzhgimi i sistemit të sigurimit profesional nga ndjekjet ligjore

Pikëzimi

5p– Personeli është i regjistruar nga ndjekjet ligjore

1p– Personeli nuk është i regjistruar nga ndjekjet ligjore

Referencat:

Sections 1 (The premises) and 11 (Patient communication and treatment records) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire

Key Skills: KS 3.1, KS 3.2, KS 5.3, KS 7.1, KS 7.2

Lexime të mëtejshme:

British Dental Association. Advice sheet B1: Ethics in Dentistry. London: BDA, 2000.
General Dental Council. Standards for Dental Care Professionals. London: GDC, 2005. Available via www.gdc-uk.org/News+publications+and+events/Publications as of September 2006.

Access to Health Records Act 1990. London: Stationery Office, 1990.

Data Protection Act 1998. London: Stationery Office, 1998. Available at www.hmso.gov.uk/acts/acts1998/19980029.htm as of September 2006.

13. Menaxhimi i praktikës dentare

Përmbajtja: Menaxhimi i praktikës dentare përfshin strategjinë komerciale, administrimin e efektshëm si dhe aspektet financiare të veprimtarisë ditore të praktikës dentare. Ai ka të bëjë edhe me menaxhimin e burimeve njerëzore, marrëdhëniet midis profesionistëve brenda dhe jashtë praktikës dentare, skemat e financimeve nga partnerët të tretë si dhe sigurimet shëndetësore. Praktika ka të shkruar një plan biznesi si dhe misionin e praktikës dentare. Praktika dentare plotëson standardet e mëposhtme:

13.1 Praktika ka të shkruar marrjen e pëlqimit të pacientit për koston e trajtimit.

Vlerësimi

Vëzhgimi i kartelës lidhur me dokumentimin e pëlqimit të pacientit për koston

Pikëzimi

5p– Praktika e ka të shkruar pëlqimin e pacientit për koston e punës

3p– Praktika e ka të shkruar pëlqimin e pacientit për koston e punës vetëm në disa kartela

1p– Praktika nuk ka asnjë informacion të shkruar lidhur me pranimin e pëlqimit të pacienti për koston e punës.

13.2. Materialet dentare në përdorim janë sipas standardeve ISO, CE, etj.

Vlerësimi

Vëzhgimi i materialeve dhe origjinës së tyre dokumentative të blerjes

Pikëzimi

5p– Praktika e ka të shkruar që materialet dentare në përdorim janë sipas standardeve ISO, CE, etj.

3p– Praktika ka dokumentacion të pjesshëm për natyrën e materialeve në përdorim

1p– Praktika nuk ka asnjë informacion të shkruar lidhur me origjinën e materialeve dhe ato nuk janë sipas standardeve ISO dhe CE.

13.3 Praktika ka dokumentacion të saktë për veprimtarinë e saj ekonomike.

Vlerësimi

Vëzhgimi dokumentacionit lidhur me veprimtarinë ekonomike të praktikës.

Pikëzimi

5p– Praktika ka dokumentacion të saktë për veprimtarinë e saj ekonomike.

3p– Praktika e ka të pjesshëm dokumentacionin për veprimtarinë e saj ekonomike.

1p– Praktika nuk ka asnjë dokumentacion për veprimtarinë e saj ekonomike.

13.4. Depozitimi i parave në bankë bëhet sipas procedurave të mirë kontrolluara, për të minimizuar rreziqet e grabitjes së parave që transportohen. (e vlefshme për praktikën e mëdha)

Vlerësimi

Vëzhgimi dokumentacionit lidhur me veprimtarinë e biznesit dhe transaksioneve bankare.

Pikëzimi

5p– Praktika ka dokumentacion për depozitimi të parave në bankë sipas procedurave të shkruara dhe të mirë kontrolluara

3p– Praktika e ka të pjesshëm dokumentacionin për depozitimi të parave në bankë

1p– Praktika nuk ka asnjë dokumentacion për veprimtarinë e saj bankare.

13.5. Praktika kontrollon materialet që ka në dispozicion (stok) dhe eliminon materialet e skaduara.

Vlerësimi

Vëzhgimi materialeve dhe ruajtjes së tyre

Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka dokumentacion të plotë për materialet në përdorim dhe skadencën e tyre

3p– Praktika e ka të pjesshëm dokumentacionin për materialet në përdorim

1p– Praktika nuk ka asnjë shënim lidhur me materialet dhe skadencën e tyre.

Referencat:

Key Skills: KS 3.5, KS 5.1, KS 7.1

Lexime të mëtejshme:

General Dental Council. Standards for Dental Professionals. London: GDC, 2005.

General Dental Council. Principles of Patient Confidentiality. London: GDC, 2005.

General Dental Council. Principles of Dental Team Working. London: GDC, 2006.

The above documents are available via www.gdc-uk.org/News+publications+and+events/Publications as of September 2006.

14. Informatizimi i të dhënave

Përmbajtja: Teknologjia informative ndihmon që praktika dentare të jetë më efiçente në drejtim të ruajtjes së informacionit, menaxhimit financiar dhe stafit, edukimit të pacientit si dhe auditin klinik. Personeli dentar duhet të jetë në dijeni për rëndësinë e çdo dokumenti që ka të bëjë me mbrojtjen e të dhënave të pacientit sikundër edhe kërkesat lidhur me regjistrimin e tyre. Praktika plotëson standardet e mëposhtme të sistemit të ruajtjes së të dhënave:

14.1. Sistemet kompjuterike të praktikës dentare janë të sigurta dhe të mbrojtura me fjalë-kalim (password). Praktika mbron kompjuterat e saj me anti-virus dhe kryen ri-freskimin periodik të tij. Praktika ka protokolle për mirëmbajtjen e kompjuterave dhe programeve të saj. Praktika në kompjuterat e saj ka të instaluar programe (firewall) për të parandaluar akseset e pa-autorizuara nëpërmjet internetit. Praktika ka të dokumentuar trajnimin e stafit të saj në lidhje me programet kompjuterike.

Vlerësimi

Vëzhgimi i sistemit kompjuterik në praktikë.

Pikëzimi

5p– Sistemet kompjuterike të praktikës dentare janë të sigurta dhe të mbrojtura me fjalë-kalim (password). Ka akses në internet me mbrojtje dhe stafi e njeh mirë kompjuterin dhe futjen e të dhënave.

3p– Jo të gjitha sistemet kompjuterike të praktikës dentare janë të sigurta dhe të mbrojtura me fjalë-kalim (password). Sistemi është i mbrojtur dhe personeli ka një farë trajnimi.

1p– Praktika nuk ka sistem kompjuterik të të dhënave dhe nëse ka sistemi është i pambrojtur. Stafi është i pa trajnuar.

14.2. Praktika realizon dublifikimin dhe ruajtjen e të dhënave jashtë praktikës. (CD, Flash disc, etj)

Vlerësimi

Vëzhgimi i sistemit të ruajtjes së të dhënave.

Pikëzimi

5p– Praktika realizon dublifikimin dhe ruajtjen e të dhënave jashtë praktikës. (CD, Flash disc, etj)

3p– Praktika realizon pjesëhëm dublifikimin dhe ruajtjen e të dhënave jashtë praktikës. (CD, Flash disc, etj).

1p– Praktika nuk ka sistem kompjuterik të të dhënave

14.3 Praktika regjistron të dhënat e saj sipas legjislacionit përkatës të mbrojtjes së të dhënave.

Vlerësimi:

Vëzhgimi i procedurave për regjistrimin e të dhënave

Pikëzimi:

5p– Praktika ka dhe ruan të dhënat në formë të sigurtë dhe sipas rregulloreve apo legjislacionit përkatës

3p– Praktika ka nevojë të përmirësojë ruajtjen e të dhënave në formë të sigurtë dhe sipas rregulloreve apo legjislacionit përkatës

1p– Praktika nuk i ruan të dhënat në mënyrën e duhur dhe nuk e njeh rreguloren përkatëse.

Referencat:

Disa nga pikat e mësipërme janë përmendur në seksionet 1 (Objekti/the premises) dhe 11 (komunikimi me pacientin dhe regjistrimi i trajtimit/Patient communication and treatment records)

Key Skill: KS 5.2

Lexime të mëtejshme:

British Dental Association. Advice sheet B2: Data Protection. London: BDA, 2000.

Data Protection Act 1998. London, Stationery Office, 1998. Available at www.hms.gov.uk/acts/acts1998/19980029.htm as of September 2006.

Dental Protection Ltd. Risk management module 28: Computerised records. London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.

15. Parandalimi

Përmbajtja: Parandalimi është pjesë e rëndësishme e shërbimit dentar.

Praktika dentare plotëson standardet e mëposhtme:

15.1. Praktika ka të dhëna dhe njohuri mbi koncentrimin e fluorit në ujin e pijshëm.

Vlerësimi

Vëzhgimi direkt i njohurive të punonjësve të praktikës mbi nivelin e fluorit në hapësirën e zonës banuese dhe krahsimi me të dhënat e Institutit të Shëndetit Publik.

Pikëzimi

5p– Punonjësit kanë njohuri për koncentrimin e fluorit në ujin e pijshëm në zonën për rreth ku ndodhet praktika.

3p– Punonjësit kanë njohuri të pjesshme

1p– Punonjësit nuk kanë njohuri.

15.2. Praktika ka fletëpalosje informative dhe këshillimore për pacientët

Vlerësimi

Vëzhgimi i fletëpalosjeve ekzistuese për shëndetin oral

Pikëzimi

5p– Praktika ka fletëpalosje të plota për shëndetin oral.

3p– Praktika ka vetëm një fletëpalosje për shëndetin oral

1p– Praktika nuk ka asnjë fletëpalosje për shëndetin oral.

15.3. Praktika përdor pyetësorë/fleta të analizës dietetike.

Vlerësimi

Vëzhgimi i pyetësorëve dietetike

Pikëzimi

5p– Praktika ka dhe përdor pyetësorë dietetik

3p– Praktika ka pyetësor dietetik dhe i përdor në disa raste

1p– Praktika as nuk ka dhe as ka përdorur pyetësor dietetik.

15.4. Praktika ofron ose rekomandon farmaci ose njësi tregëtare lidhur me produkte/materiale të higjienës orale.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit

Intervistë me personelin

Vëzhgim i drejtpërdrejtë.

Pikëzimi

5p– Praktika rekomandon farmaci ose njësi tregëtare lidhur me produkte/materiale të higjienës orale.

3p– Praktika rekomandon por nuk ka dokumentacion të shkruar për njësi tregëtare lidhur me produkte/materiale të higjienës orale.

1p– Praktika nuk rekomandon farmaci ose njësi tregëtare lidhur me produkte/materiale të higjienës orale.

15.5. Praktika ka protokolle parandalimi për pacientët me risk të lartë kariesi.

Vlerësimi

Vëzhgimi i protokolleve

Pikëzimi

5p– Praktika ka dhe përdor protokolle për pacientët me risk kariesi

3p– Praktika ka protokolle por nuk i përdor ato rregullisht

1p– Praktika as nuk ka dhe as ka përdorur protokolle

15.6. Praktika përcakton riskun karioz për pacientët e vet.

Vlerësimi

Vëzhgimi kartelave për freskinë e të dhënave lidhur me riskun karioz për pacientët e vet.

Intervistë me personelin

Intervistë me pacientët

Pikëzimi

5p– Praktika i ka dokumentacion në secilën kartelë (shikohen 10 kartela) shënimet e përditësuara për riskun karioz për pacientët e vet, si dhe rekomandimet përkatëse.

3p– Praktika e ka të pjesshëm dokumentacionin lidhur me gjendjen shëndetësore, riskun karioz për pacientët e vet dhe rekomandimet përkatëse të pacientit.

1p– Praktika nuk ka asnjë shënim lidhur me përditësimin e gjendjes shëndetësore të pacientit për riskun karioz për pacientët e vet, dhe asnjë rekomandim.

15.7. Praktika mat dhe regjistron riskun e sëmundjeve peridontale në të gjithë pacientët e vet.

Vlerësimi

Vëzhgimi kartelave për freskinë e të dhënave lidhur me riskun e sëmundjeve peridontale në të gjithë pacientët e vet.

Intervistë me personelin

Intervistë me pacientet

Pikëzimi

5p– Praktika ka dokumentacion në secilën kartelë (shikohen 10 kartela), bën shënimet e përditësuara për riskun e sëmundjeve peridontale në të gjithë pacientët e vet si dhe rekomandimet përkatëse.

3p– Praktika e ka të pjesshëm dokumentacionin lidhur me riskun e sëmundjeve peridontale në të gjithë pacientët e vet dhe rekomandimet përkatëse të pacientit.

1p– Praktika nuk ka asnjë shënim lidhur me riskun e sëmundjeve peridontale në të gjithë pacientët e vet, dhe asnjë rekomandim.

15.8. Praktika ofron informacion në lidhje me programet e kontrollit dhe parandalimit të duhanit, në përputhje me protokollet ekzistuese në vend.

Vlerësimi

Vëzhgimi kartelave për freskinë e të dhënave lidhur me programet e kontrollit dhe parandalimit të duhanit, në përputhje me protokollet ekzistuese në vend.

Intervistë me personelin

Intervistë me pacientet

Pikëzimi

5p– Praktika ka dokumentacion në secilën kartelë (shikohen 10 kartela), bën shënimet e përditësuara për programet e kontrollit dhe parandalimit të duhanit në përputhje me protokollet ekzistuese në vend.

3p– Praktika e ka të pjesshëm dokumentacionin, programet e kontrollit dhe parandalimit të duhanit në përputhje me protokollet ekzistuese në vend.

1p– Praktika nuk ka asnjë shënim lidhur me programet e kontrollit dhe parandalimit të duhanit, në përputhje me protokollet ekzistuese në vend.

Referencat:

Section 12 (Prevention) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire

Lexime të mëtejshme:

Levine R and Stillman-Lowe C. The Scientific Basis of Oral Health Education. London: British Dental Journal Books, 2004. Further information via www.bda-dentistry.org.uk/bdashop as of September 2006.

Casamassimo P and Holt K eds. Bright futures in Practice: Oral Health – Pocket Guide. Washington, DC: National Maternal and Child Oral Health Resource Center, 2004. Available at www.brightfutures.org/oralhealth as of September 2006.

Department of Health. NHS smoking cessation services: service and monitoring guidance 2001-02. London: Stationery Office, 2001. Available via the 'Publications, Policy, and Guidance' section found at www.dh.gov.uk/publications (as of September 2006).

Dental Protection Ltd. Risk management module 32: Preventive dentistry. London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.

16. Anestezia e përgjithshme dhe sedacioni me ruajtje të ndërgjegjes.

Përmbajtja: Anestezia dhe sedacioni, është një modifikim i gjendjes mendore të pacientit. Gjatë sedacionit ruhen aftësitë e komunikimit verbal të pacientit. Praktikantët zbatojnë udhëzuesit klinikë përkatës. **(ky kapitull është i vlefshëm për praktikantët e specializuara për ndërhyrje kirurgjikale jo ambulatorë)**

Standardet kryesore që duhet të përmbushë praktika janë:

16.1. Praktika ka një person të trajnuar dhe çertifikuar që monitoron pacientin dhe vepron në raste emergjence.

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit lidhur me çertifikimin e punonjësve të trajnuar në raste emergjence

Intervistë me personelin

Pikëzimi

5p– Praktika ka person të çertifikuar për rastet emergjencës.

1p– Praktika nuk ka person të çertifikuar për rastet emergjencës.

16.2. Praktika disponon dokumentacionin që dëshmon miratimin e pacientit për këtë procedurë. (për fëmijët dhe pacientët me aftësi të kufizuara mendore miratimi me shkrim merret nga familjari ose personi i autorizuar juridikisht)

Vlerësimi

Vëzhgimi i dokumentacionit dhe sidomos kartelave me shënimet përkatëse për secilën procedurë.

Pikëzimi

5p– Praktika ka dokumentacion në secilën kartelë (shikohen 10 kartela), bën shënimet e përkatëse që dëshmojnë miratimin e pacientit për këtë procedurë. (për fëmijët dhe pacientët me aftësi të kufizuara mendore miratimi me shkrim merret nga familjari ose personi i autorizuar juridikisht)

3p– Praktika e ka të pjesshëm dokumentacionin lidhur me miratimin e pacientit për këtë procedurë. (për fëmijët dhe pacientët me aftësi të kufizuara mendore miratimi me shkrim merret nga familjari ose personi i autorizuar juridikisht)

1p– Praktika nuk ka asnjë shënim që dëshmon miratimin e pacientit për këtë procedurë. (për fëmijët dhe pacientët me aftësi të kufizuara mendore nuk është as miratimi me shkrim nga familjari ose personi i autorizuar juridikisht)

16.3. Praktika disponon informacion të qartë, të saktë me shkrim, për pacientin për procedurën para dhe pas ndërhyrjes.

Vlerësimi

Vëzhgimi i fletëpalosjeve shoqëruese për procedurat me shkrim.

Pikëzimi

5p– Praktika ka fletëpalosjeve shoqëruese për të gjitha procedurat që kryen në praktikë

3p– Praktika ka disa fletëpalosje për procedurat që kryen në klinikë

1p– Praktika nuk ka asnjë procedurë të shkruar

16.4. Praktika ka pajisjet përkatëse së bashku me rekomandimet dhe mënyrën e përdorimit. Kërkesat kryesore të praktikës për anestezinë inhalatore përfshijnë:

- **Një pajisje analgjezije. Aparatura është e pajisur me sisteme, për dhënien e përzjerjeve gazore anoksike (anoxic mixture of gases) për matjen e nivelit të oksigjenit, dhe një sistem alarmi me tinguj special.**
- **Pajisja ka një mekanizëm për rekuperim në rast mungese oksigjeni (Oxygen failure cut-off to room air).**
- **Maska nazale të madhësive të ndryshme.**
- **Ventilim të mirë të dhomës kirurgjikale.**

Për anestezinë intravenoze praktika ka:

- **Peshore**
- **Një stetoskop dhe aparat matës tensioni arterial.**
- **Një pulse oximeter.**
- **Një gjilpërë (age) flutur të instaluar në dorë, për injeksione intravenoze të vazhdueshme gjatë gjithë procedurës.**
- **Medikamente antagonistë specifike, sidomos lidhur me benzodiazepinën, dhe praktikantë që njohin mirë përdorimin e tyre.**

Vlerësimi

Vëzhgimi i ekzistencës dhe funksionalitetit të pajisjeve sa më sipër

Pikëzimi

5p– Praktika i ka të gjitha pajisjet që përmeden në standard

3p– Praktika i ka pajisjet kryesore që mund të lejojnë kryerjen e punës pa asnjë pasojë

1p- Praktika nuk i ka pajisjet kryesore.

Referencat:

Section 11 (Patient communication and treatment records) of the FFGDP(UK) Practice Questionnaire

Key Skill: KS 7.2

Lexime të mëtejshme:

General Dental Council. Standards for Dental Professionals. London: GDC, 2005. Available via www.gdc-uk.org/News+publications+and+events/Publications as of September 2006.

British National Formulary (most recent edition). London: British Medical Association and the Royal Pharmaceutical Society of Great Britain.

Department of Health. Conscious Sedation in the Provision of Dental Care: Report of an Expert Group on Sedation for Dentistry, The Standing Dental Advisory Committee. London: Stationery Office, 2003. Available via www.dh.gov.uk/PublicationsandStatistics as of September 2006.

Department of Health. Dental Conscious Sedation: A Practice Assessment Checklist. In CDO Update January 2005. London: Stationery Office, 2005. Available via www.dh.gov.uk/PublicationsandStatistics/Bulletins/ChiefDentalOfficersBulletin as of September 2006.

Scottish Dental Clinical Effectiveness Programme (CEP). Conscious Sedation in Dentistry: Dental Clinical Guidance. Available at www.scottishdental.org/cep as of September 2006.

Dental Protection Ltd. Risk management module 17: Sedation. London: DPL Publications, 2006. Available at www.dentalprotection.org as of January 2007.

ANNEX I

Pajisjet dentare dhe instrumentet

1. Pajisjet

Madhësia e ambientit klinik është jo më pak se 3m x 3m.

Dyshemeja në ambientin klinik është jo e përshkueshme dhe që lahet lehtë.

Kompleksi dhe pajisjet dentare janë bashkëkohore dhe në gjendje të mirë pune.

Kompleksi dentar disponon një burim ndriçimi të lëvizshëm.

Pajisjet e larjes së duarve:

Tipi i peshqirave (me një përdorim)

Lloji i sapunit (sol disifiktues)/furçave që përdoret për larje të duarve (në praktikant kirurgjikale)

Aspirator kirurgjikal

Pajisje për pastrimin e ajrit.

Separator amalgami

Përdorim i amalgamit me kapsula

Llampë halogjene

Skaler ose kavitron

Aparat radiologjike dentare (për ekzaminime intraorale)

Banja ultrasonike për pastrim instrumentesh

Makinë për plastifikim instrumentesh

Autoklav

Sistem i mbyllur tabakash për ruajtje instrumentesh

Bokse për instrumentet kirurgjikale

Sol Dezinfektim në të ftohtë për instrumentet dhe sipërfaqet e punës

2. Instrumentet

Tampona pambuku sterile

Angël turbine

Shiringa ajër-ujë

Kit Rubber dam

Elektrotest për vitalitetin e pulpës

Instrumente të mjaftueshme për procedurat që ofrohen në kirurgji.

Instrumente ekzaminimi

Instrumente periodontal

Instrumente për përgatitjen e kavitetit

Instrumente endodontie

Apeks Lokator

Instrument endosonik

Set kirurgjikal për praktikant që kryejnë ndërhyrje kirurgjikale:

Ekstraksionet

Kirurgji endodontike

Kirurgji periodontale

Kirurgji për indet e buta

Pajisje elektrokirurgjike

Shiringë aspiruese

Pasqyra një përdorimshe

Syze mborjtëse për pacientin dhe stafin (ose skafandër)
Kamera intraorale
Pajisje Lazer

ANNEX II

Shëndeti dhe Siguria në punë

Vendi i punës

- Vendi punës mbahet i pastër. Koridoret dhe hapësirat e kalimit mbahen të lira nga çdo papastërti ose pengesë.
- Dyshemeja e praktikës të jetë e përshtatshme dhe e pa dëmtuar.
- Dritaret janë të pastra.
- Praktika ka ndriçim të mirë, i cili preferohet të jetë natyral kur është e mundur.
- Në praktikë nuk lejohet duhani dhe alkooli.
- Mbeturinat klinike ruhen për të shmangur kontaktin nga pacientët.
- Praktika ka temperaturë të përshtatshme dhe është e ajërosur/ventiluar mirë.
- Praktika ka vend për ndërrimin e veshjeve të stafit, si dhe sirtare për mbrojtje të sendeve të tyre të çmuara si dhe tualete për stafin.
- Vendi punës është i përshtatshëm dhe i sigurtë.
- Stafi është në dijeni të gjithë çelësave që kanë të bëjnë me ujin, gazin, elektrikun, etj.
- Stafi njih procedurat për hapjen dhe mbylljen e vendit të punës, si edhe për çdo procedurë për mbylljen e rrymës elektrike apo sinjale të tjera alarmi.

Menaxhimi

- Praktika ka dhe ndjek një politikë shëndeti dhe sigurie.
- Praktika ka të ekspozuar një poster të shëndetit dhe sigurisë, ose kur në praktikë ka më pak se 5 punonjës, shpërndahen fletëpalosje që mbulojnë aspektet e shëndetit dhe sigurisë.
- Praktika ndërmerr vlerësime apo matje të rrezikut dhe kur ka më shumë se 5 veta në punë, risqet e ndodhura shënohen apo rregjistrohen.
- Praktika bën të mundur që personeli të trajnohet për aspektet bazë të shëndetit dhe sigurisë përfshirë këtu edhe stafin që sapo ka filluar punën.
- Praktika ka të miratuara procedura për menaxhimin e aksidenteve dhe rreziqeve pëfshirë këtu kontaktet me materiale të ndotura apo dëmtime me mjete të mprehta.
- Praktika bën të mundur monitorimin e praktikave të shëndetit dhe sigurisë, dhe kur është e mundur rishikon ato sipas nevojave dhe përvojës.
- Të punësuarit ndjekin politikën e miratuara të shëndetit dhe sigurisë në praktikë dhe bëjnë kujdes për të parandaluar problemet lidhur me keqpërdorimin e secilës pajisje lidhur me aspektet e shëndetit dhe sigurisë.
- Çdo problem shëndeti dhe sigurie raportohet menjëherë.

Pajisjet e punës

- Pajisjet montohen mirë, mirëmbahen rregullisht. Regjistrat e shërbimit për pajisjet ruhen (si për shembull X-rays, lazer, valvula presioni, etj.).
- Pajisjet përdoren vetëm nga persona të trajnuar për to.
- Në rast emergjence apo mos-funksionimi, pajisjet elektrike u mbyllet çelsi dhe njoftohet menjëherë punëdhënësi.
- Riparimet bëhen vetëm nga persona të kualifikuar dhe ata informohen për rreziqet eventuale të ndonjë infeksioni kur punohet me to.

- Merren masa që si të punësuarit ashtu edhe pacientët të mbrohen nga pjesëza që shpërndahen në ajër apo aerosolet.

Ndihma e parë

- Së paku një i punësuar specializohet për të dhënë ndihmën e parë, dhe secili në praktikë duhet ta dijë këtë fakt.
- Praktika ka një kuti të ndihmës së shpejtë.
- Një praktikë me mbi 5 persona, ka të paktën një person të ndihmës së shpejtë, i cili kualifikohet në vazhdimësi.

Kontrolli i substancave të rrezikshme për shëndetin

- Praktika mbikëqyr dhe përcakton situatën e substancave eventuale me rrezikshmëri në vendin e punës.
- Tabelat apo etiketat paralajmëruese janë kudo ku shihet e nevojshme.
- I gjithë personeli njeh substancat e rrezikshme dhe është në dijeni se çfarë dëmi mund të kryejnë, dhe masat që merren për të prandaluar rrezikun. Personeli është po ashtu në dijeni se si ti ruajë dhe eliminojë/depozitojë këto substanca dhe se si të manovrojë në rast se ato rrjedhin diku ose ndodhin aksidente.
- Të gjitha substancat vlerësohen me këtë sy, dhe situata lidhur me to vlerësohet në çdo pesë vjet.

Raportimi i dëmtimeve, sëmundjeve dhe rregullorja në rast aksidentesh

- Të gjitha aksidentet regjistrohen.
- Praktika mban raport për çdo aksident që dëmton seriozisht stafin, aksidente që lidhen me humbje të ndërgjegjes, ose shtrim 24 orë në spital, ose që paaftësojnë stafin për punë.
- Nëse ndonjë vizitor apo klient, dëmtohet dhe kërkon trajtim spitalor, atëherë edhe kjo regjistrohet dhe raportohet.
- Ndodhira të rrezikshme që mund të japin dëmtime (për shembull: mos funksionim i pajisjeve të rrezatimit X- ose autoklavë) raportohen.
- Çdo sëmundje që ndodh për arsye pune (për shembull, HIV, ndjeshmëri ndaj llastikut të dorezave) raportohet sapo të diagnostikohet.
- Bëhet kujdes kur ndonjë punonjës punon vetëm dhe kujdes ushtrohet për gratë kur punojnë në orët e mbrëmjes.
- Stafi trajnohet për tu ndeshur dhe menaxhuar pacientë agresivë.
- Stafi kupton dhe zbaton principet e konfidencialitetit në secilin nivel të shërbimit.
- Praktika ka procedura pralajmëruese për incidentet, klinike apo administrative.
- Regjistrohet dhe raportohet incidenti në rast dëmtimi fizik.

Pajisjet elektrike të lëvizshme

- Pajisjet elektrike kontrollohen rregullisht me sy për të parë se nuk ka dëmtime, funksionim të çelësave, apo amperazh jo korrekt apo edhe tela të zhveshur.
- Pajisjet kanë etiketa për datën e inspektimit të fundit dhe kjo punë bëhet rregullisht. Pajisjeve të cilave u hiqet priza në secilën seancë, inspektohen rregullisht.

Periudha e shtatzanisë

- Nënatshtatzana informojnë punëdhënësin për gjendjen e tyre dhe ai ofron punë në varësi të gjendjes fizike të tyre, jep punë alternative apo edhe pushime të paguara sipas nevojave.
- Të punësuarit vihen në dijeni për rreziqet kur punojnë me reze X, xhivë, dhe çdo substancë tjetër të rrezikshme.
- Punëdhënësi krijon mundësi për këshilla tek specialisti nëse i punësuarit ka probleme lidhur me shëndetin gjatë shtatzanisë.

Konsultimi

Të punësuarit diskutojnë me punëdhënësin probleme të shëndetit dhe sigurisë.

Pajisjet mbrojtëse personale

- Pajisjet mbrojtëse personale janë në dispozicion sidomos kur mungojnë metoda të tjera ose ato janë të pamjaftueshme përfshirë këtu: dorezat, maskat, syzet mbrojtëse dhe perde të tjera mbrojtëse.
- Evitohet mbajtja e këpucëve apo pandoflave të hapura në majë
- Pajisjet mbrojtëse raportohen kur janë defekte.
- Pajisjet mbrojtëse përdoren sipas udhëzimeve dhe instruksioneve të vëna në dispozicion nga punëdhënësi.

Shenjat dhe sinjalet në praktikën stomatologjike

Kur ka rreziqe fizike që nuk mund të largohen lehtë (për shembull: ndryshime në nivelin e dyshemesë, gazra nën presion, ujë të nxehtë, radiacion jonizues), vendosen shenja paralajmëruese (si për shembull: ndriçues alarmi).

Shenjat paralajmëruese janë si për personelin e pacientët ashtu edhe për çdo vizitor apo personel emergjence që vjen në praktikë për të dhënë ndihmën.

TABELA: SISTEMI I VLERËSIMIT TË STANDARDEVE NË SHËRBIMET STOMATOLOGJIKE

<u>STANDARDET</u>	Pikët e dhëna nga vlerësuesit: 1deri 5	Vlerësimi ponderuar	Pesha	Vlerësim maksimal	Vlerësimi i ponderuar bazuar në vlerësimin maksimal
1. Mjedisi, Pajisjet dhe aparaturat					
1.1 <i>Praktika dentare (kabineti dhe klinika) është komode dhe e mirë organizuar.</i>			1		
1.2. <i>Praktika ka pastërti (të shkallës së lartë) në gjithë hapësirat e saj, veçanërisht në ambientin ku kryhen trajtimet klinike dhe në bllokun e sterilizimit.</i>			1	5	5
1.3. <i>Kabinetet që ofrojnë shërbime kirurgjikale kanë hapësira të mëdha për të lejuar si mjekun ashtu edhe ekipin e tij të punojnë ulur në ndenjese të veçanta. Ky kabinet të ketë një hyrje/akses të gjerë e të lehtë për hyrjen e pacientit në rast emergjence.</i>			0.75		5
1.4 <i>Instrumentet dhe materialet vendosen në vende të veçanta, larg pacientëve dhe në kontentierë/kosha që nuk mbajnë pluhur. (shiko kapitullin e kontrollit të infeksionit).</i>			1		3.75
1.5. <i>Dhoma ose korridori i pritjes ka një hapësire relaksi dhe komforti me ndenjese (karrige, kolltukë) të veçantë për pacientët (adultët dhe për fëmijë).</i>			0.5		5
1.6. <i>Dhoma ose korridori i pritjes ka materiale ilustrative dhe informative për edukimin e pacientit.</i>			0.5		2.5
1.7 <i>Për pacientët me aftësi të kufizuara fizike vihet në dispozicion ndenjese apo karroca adekuate. Nëse praktika dentare nuk është në gjendje që të ofrojë një akses të përshtatshëm pacientëve me aftësi të kufizuara, duhet të ekzistojë një informacion i posaçëm në dispozicion për pacientët (përmes një broshure informative, që mund të jetë e disponueshme në atë klinikë, website, etj.) i cili ofron apo rekomandon praktikat alternative ku mund të realizohet ky shërbim specifik.</i>			0.25		2.5
1.8. <i>Praktika ka tualete të veçantë për pacientët.</i>			0.5		1.25
1.9 <i>Praktikat dentare që ndodhen mbi katin përdhe janë të pajisura me ashensorë.</i>					2.5
1.10 <i>Kartelat e pacientëve ose të dhënat kompjuterike mbrohen në përputhje me legjisllacionin. (shiko kapitujt e tjerë)</i>			0.75		3.75
					31.25
2. Mbrojtja nga rreziqet në praktikën dentare					
2.1. <i>Personeli që kujdeset për pacientët është i</i>			0.5		2.5

imunizuar ndaj hepatitit B. Gjendja imunitare regjistrohet. Personeli imunizohet ndaj difterisë, poliomielitit, rubeolës, tuberkulozit, tetanosit dhe varicelës.		
2.2 Ka një sistem për të eliminuar mbetjet e amalgamit dhe një komplet për ruajtjen dhe mos derdhjen e zhivës. (PS: Kjo kërkohet edhe nëse përdoret amalgam i kapsuluar). Standardi më i mirë është prania e një sistemi eliminimi të amalgamit.	0.5	
2.3 Personeli mban syze mbrojtëse kur përdoren materiale të mprehta si dhe gjatë punës në pacientë. Syze mbrojtëse të ketë edhe personeli ndihmës, i cili asiston mjekun si dhe pacientit.	0.5	2.5
2.4 Maskat dhe dorezat mbahen nga i gjithë personeli që shërben pranë karriges së mjekut dhe pacientit.	0.75	2.5
2.5 Dorezat nuk kanë pudrosje, që të mos provokojnë alergji (hypo-allergenic). I gjithë personeli është në dijeni të rrezikut nga alergjia prej latex-it dhe të këshillohet të përdorë substanca zbutëse/larëse të duarve (pa bazë naftë) në fillim dhe në fund të ditës së punës për të reduktuar rrezikun nga alergjia prej latex-it.	0.25	3.75
2.6 Praktika ka enë ose kuti të mbyllura për ruajtjen e instrumenteve të mprehta të cilat do të sterilizohen.	0.75	1.25
2.7 Praktika ka në dispozicion kontenierë/kosha të përshtatshëm për eliminimin e materialeve të mprehta shoqëruar me dokumentacionin përkatës.	0.5	3.75
2.8 Praktika ka ruajtje (kontenierë, kuti të veçanta) dhe depozitimi të regjistruar të të gjithë mbetjeve klinike (me kontratë të veçantë me kompanitë përkatëse) (shiko seksionin për kontrollin e infeksionit). Të gjitha substancat e rrezikshme apo të infektuara në kontenier të posaçëm nuk duhet të preken me përjashtim të personelit të praktikës dentare.	0.25	2.5
2.9 Në praktikë përdoren dorezat të veçanta të forta për pastrimin e instrumenteve.	0.5	1.25
2.10 Praktika ka në dispozicion një çertifikatë të vlefshme inspektimi higjieno-sanitare.	0.25	2.5
2.11 Në praktikë Autoklavi ka dokumentacionin e funksionimit normal (testet e vlerësimit të funksionimit shoqëruar me datën përkatëse).	0.5	1.25
2.12 Praktika ka një regjistër dhe dokumentacion për të gjitha pajisjet elektrike dhe për inspektimin ose shërbimin e tyre periodik.	0.25	2.5
2.13 Praktika ka një sistem për shuarjen e zjarrit.	0.5	1.25
2.14 Në praktikë ka Qese plastike të vulosura që përdoren për të gjitha materialet që hidhen.	0.5	2.5
2.15 Praktika ka komplet të ndihmës së shpejtë dhe një anëtar i personelit është i trajnuar për të dhënë ndihmën e parë.	0.5	2.5

		27..5
3. Kontrolli i Infeksionit		
3.1 Sipërfaqet e kontaktit në praktikë lahen mirë dhe pastaj dezinfektohen.	1	
3.2 Në praktikë larja para sterilizimit bëhet me Banja Ultrasonike ose dezinfektantë larës.	0.75	5
3.3 Nëse nevojitet pastrimi praparak i instrumenteve me duar, atëherë përdoren doreza të forta.	0.75	3.75
3.4 Instrumentet e përdorura hidhen (flaken) ose sterilizohen (nëse indikohet) pas çdo përdorimi.	0.75	3.75
3.5 Sterilizimi bëhet me autoklav. Në çdo autoklav vendosen strisho kontrolli, verifikimi për secilin cikël autoklavimi për të parë nëse temperatura e sterilizimit është arritur. Koha e sterilizimit dhe temperatura regjistrohen. (Një mënyrë verifikimi është edhe ndryshimi i ngjyrës së lakmuesit në letrat e plastifikimit sipas instruksionit përkatës).	1	3.75
3.6 Instrumentet e strilizuara mbahen dhe ruhen të mbyllura (në kuti të posaçme me kapak) ose qese plastike të sigurta pa ajrosje.	1	5
3.7 Frezat pastrohen dhe sterilizohet pas çdo përdorimi.	1	5
3.8 Tubat e ujit të anglave pastrohen me disifektant spray pas çdo pacienti.	1	5
3.9 Anglat (Frezëmbajtësi, handpieces) desifektohen dhe autoklavohen pas çdo pacienti.	1	5
3.10 Shiringa ajër-ujë (hoses) duhet të mbahet e shtypur për 30 sekonda në përshtymore në fillim të ditës së punës si dhe pas çdo pacienti.	0.75	3.75
3.11 Gjilperat dhe instrumentet e mprehta vendosen në kontenierë specialë.	0.75	3.75
3.12 Ka protokolle që ndiqen në rast dëmtimi me instrumente prerëse.	0.5	2.5
3.13 Maja e shiringës ajër-ujë (tips) sterilizohet ose hidhet (maja një përdorimëshe) pas çdo pacienti.	1	5
3.14 Masat (negativët e marrë në gojën e pacientit) dezinfektohen para se të derdhen ose dërgohen në laboratorin dentar.	0.75	3.75
3.15 Ka protokolle të shkruara për procedurat e dezinfektimit për të gjithë artikujt që dërgohen në laborator dentar.	0.75	3.75
3.16. Dorezat njëpërdorimshe vishen nga i gjithë personeli i përfshirë në trajtimin e pacientëve dhe ndërrohen pas secilit pacient (shiko seksioni 2 tek “Mbrojtja nga rreziku në praktikën dentare”).	0.75	3.75
3.17 Mbeturinat klinike (përfshire doreza të përdorura, maska, mbulesa të sipërfaqeve apo ato të pacientit) mblidhen në qese platike dhe vendosen në vende të sigurta para se të hidhen perfundimisht në vende të percaktuara.	0.75	3.75

3.18. Ka protokolle që përfshijnë marrëveshje/kontrata për hedhjen e mbeturinave klinike, gjilpërave, materiale të mprehta (shiko seksioni 2 tek "Mbrojtja nga rreziku në praktikën dentare").	0.5	2.5
3.19. Personeli klinik përdor veshjet e përcaktuara në ambientet klinike të praktikës dentare.	0.5	2.5
3.20. Mbrojtësit e fytyrës janë të disponueshëm për gjithë stafin klinik dhe përdoren sipas nevojës.	0.5	2.5
3.21. Nëse ndonjë anëtar i personelit ka flokë të gjata, i mbledh ato në ambientet e klinikës.	0.25	1.25
3.22. Procedurat e sterilizimit dhe kontrollit të infeksionit janë identike për të gjithë pacientët.	1	5
3.23. Për larjen e duarve përdoren lëngje me veti baktericide.	0.75	3.75
3.24. Ka peceta një përdorimshe për fshirjen e duarve.	0.5	2.5
3.25. Rubinetat e ujit janë me pedale ose janë automatike.	0.5	2.5
3.26. Syzet mbrojtëse mbahen nga pacientët dhe stafi klinik gjatë procedurave klinike.	0.5	2.5
3.27. Stafi klinik ushtron kujdes për të shmangur kontaminimin e zonave ku nuk punohet. Zonat e kontaminuara dezinfektohen ose kanë mbulesa (plastike) që ndërrohen pas çdo pacienti. Këto zona përfshijnë:	1	
3.27.1 Panelet e komandimit të poltronit.		
3.27.2 Dorezat e reflektorit të ndriçimit.		
3.27.3 Të gjithë butonat e kontrollit të unitit dentar.		
3.27.4 Sirtare dhe mbajtëset e tabakave të autoklavi .		
3.27.5 Dorezat e tabakave.		
3.27.6. Majat e llampës së polimerizimit.		
3.27.9 Tubat lidhës të Anglave, kamerës intraorale, kavitronit, etj.		5
3.28. Përdoren përparëse njëpërdorimshe (kur është e nevojshme së bashku me qese plastike) për të mbrojtur veshjen e pacientit.	1	5
3.29. Instrumentet e kontaminuar sterilizohen përpara se të ri-përdoren ose riparohen.	1	5
3. 30. Në praktikë nuk konsumohet ushqim ose pije në ambientet e punës.	0.5	2.5
3.31. Të gjithë artikujt e marrë nga laboratorit dentar desinfectohen.	0.75	3.75
3.32. Përdoret konferdami (diga e gomës, ruber dam) për të minimizuar kontaminimin dhe infeksionet e kryqëzuara si dhe për reduktimin e aerosoleve gjatë procedurave restorative dhe endodontike.	0.75	3.75
		121.25
4. Shëndeti dhe siguria		
4.1 Praktika disponon materiale informative mbi shëndetin dhe sigurinë.	0.5	2.5

4.2	Praktika ka dokument për sigurinë, të shkruar dhe të ekspozuar.	0.75	3.75
4.3	Praktika ka një protokoll të shkruar për përdorimin e pajisjeve kundra-zjarrit dhe alarmit ndaj tymit dhe zjarrit. Praktika ka pajisje kundra zjarrit që inspektohen vazhdimisht (sidomos në katet e sipërme). Afishohen procedurat për të përballuar rastet kur ka zjarr.	0.5	2.5
4.4	<i>Praktika ka kompletin e pajisjeve të ndihmës së shpejtë. Në praktikat me mbi 25 punonjës duhet të ketë një person të kualifikuar për ndihmën e parë, çertifikata e trajnimit të tij duhet të rifreskohet. Në praktika me më pak se 25 punonjës mund të caktohet një njeri tjetër që edhe mund të mos disponojë çertifikatë por që është trajnuar për të ndihmuar në raste aksidentesh.</i>	0.75	3.75
4.5	Praktika ka një libër të regjistrimit të aksidenteve. Të dhënat e këtij dokumenti ruhen në mënyrë konfidenciale.	0.5	2.5
4.6	Praktika i ruan barnat/ medikamentet në kushte të përshtatshme dhe vende të sigurta sipas kategorisë apo klasifikimit.	0.5	2.5
			17.5
<u>5. Ekzaminimi Radiologjik Dentar</u>			
5.1.	Ka (pajisje) radiografi intraorale pranë unitit dentar.	0.5	2.5
5.2.	Praktika ka protokolle që zbatohen gjatë ekzaminimit radiologjik	0.75	3.75
5.3.	Në praktikë pajisjet që prodhojnë rreze-X, kontrollohen dhe çertifikohen, bazuar në legjislacionin në fuqi.	0.75	3.75
5.4.	<i>Personeli përgjegjës për kryerjen e ekzaminimit radiografik trajnohet bazuar në rregulloret në fuqi dhe kursi i trajnimit dokumentohet. (Mjekët stomatologë përjashtohen sepse trajnimi është përfshirë në kurrikul)</i>	0.75	3.75
5.5.	<i>Praktika ka monitorues (dozimetër) të rezatimit nëse ngakesa e punës javore i tejkalon 100 filma intraoral ose 50 filma panoramic (ose një kombinim i tyre). Ekzaminimet radiologjike kryhen duke respektuar masat e mbrojtëse dhe të sigurisë.</i>	0.25	1.25
5.6.	Praktika ka monitor (radiografi digitale), i cili gjendet në një vend të përshtatshëm pranë mjekut ose në një distancë të afërt me të.	0.5	2.5
5.7.	Praktika stomatologjike ka rregullore të dokumentuar për mbrojtjen nga rezatimi përfshirë këtu edhe emrin e supervizorit si dhe një përshkrim të hapësirave të kontrolluara.	0.75	3.75
5.8.	Filmat ekspozohen dhe zhvillohen duke ndjekur saktësisht teknikën e duhur.	0.75	3.75

5.9. Filmat radiografik identifikohen, futen në këllëfa për ruajtje duke shënuar emrin, datëlindjen e pacientit dhe datën e ekzaminimit radiologjik. (përfshirë bëjnë ekzaminimet dixhitale ku pamja ruhet e identifikuar në kartelën elektronike të pacientit).	0.75	
5.10. Praktika ka një program të monitorimit të cilësisë, që përfshin përshkrimin, teknikat dhe përpunimin e filmave radiografike si dhe kontrollin e cilësisë së pajisjeve.	0.5	3.75
5.11. Personeli i përfshirë në kryerjen e ekzaminimeve radiologjike ruan njohuritë/profesionalizmin në këtë fushë përmes programeve të edukimit të vazhdueshëm profesional.	0.25	2.5
		1.25
		28.75
6. Laboratori Dentar		
6.1. Laboratorët regjistrohen në Agjensinë përkatëse apo organet që e rekomandojnë këtë me ligj.	0.75	
6.2. Të gjitha punimet protetike që realizohen në laborator janë të dokumentuara në kartelën e pacientit	0.75	3.75
6.3. Gjatë korenspondencës me laboratorin ruhet konfidencialiteti i të dhënave të pacientit.	0.75	3.75
6.4. Praktika dentare ka marrëveshje dy palëshe mirëkuptimi me laboratorët dentar.	0.25	1.25
		12.5
7. Kartela e pacientit		
7.1. Kartela përmban gjeneralitetet e pacientit.	0.75	3.75
7.2. Kartela përshkruan ekzaminimin e regjionit oral	0.75	3.75
7.3. Kartela përmban ekzaminimin fillestar dentar, i cili përshkruan gjendjen e periodontit, mbushjeve, kariesit, punimet protetike si dhe ekzaminimet radiografike.	1	5
7.4. Kartela ka planin e trajtimit së bashku me rekomandimet dhe korrigjimet që mund ti jenë bërë gjatë procesit të trajtimit.	0.5	2.5
7.5. Kartela ka shënime të firmosura në secilën vizitë që përfshijnë hollësi të trajtimit, medikamentet e përdorura dhe të rekomanduara me recetë (përfshirë anestetikët lokalë), si dhe këshillat e dhëna. Çdo ndryshim në kartelë nuk priset pa firmën dhe datën e ndryshimit nga personi që ka bërë shënimin.	0.5	2.5
7.6. Në kartelë ruhet forma e miratimit nga pacienti (consent form).	0.75	3.75
7.7. Në kartelë shënohet refuzimi eventual nga pacienti për trajtimin e rekomanduar.	0.75	3.75
7.8. Praktika zbaton rregulloren përkatëse për depozitimin dhe ruajtjen e kartelave dentare.	0.5	2.5

7.9. Praktikant që përdorin kartelizimin dhe regjistrimin elektronik të pacientit ndjekin rregulloren përkatëse.	0.25	1.25
--	------	------

26.25

8. Stafi dhe trajnimi i tij

8.1. Praktika dentare, bazuar në aktet ligjore dhe nën-ligjore në fuqi, disponon termat e referencës së punës për stafin e punësuar që ka në praktikë jo më pak se tre muaj. (Përjashtim bëjnë studentët apo mjekët e rinj, që kryejnë stazhin) (jo e vlefshme për Praktikant Solo)	0.5	
---	-----	--

2.5

8.2. Praktika ka në dispozicion përshkrimet e hollësishme të vendit të punës, ku përshkruhen detyrat dhe përgjegjësitë për çdo punonjës.	0.5	
--	-----	--

2.5

8.3. Dokumentacioni i pagesës së punonjësve përshkruan me hollësi pagesën dhe zbritjet eventuale.	0.25	
---	------	--

1.25

8.4. Punonjësit njohin procedurat e praktikës për:	0.5	
--	-----	--

- Mbrojtjen e tyre nga pacientët agresiv
- Raportimin në rast sëmundje dhe pagesat përkatëse
- Raportimin e aksidenteve në punë
- Përcaktimin e lejes vjetore
- Pagesën në rastet e trajnimit
- Të drejtat e grave për marrjen e lejes

gjatë periudhës së shtatzanisë.		2.5
---------------------------------	--	-----

8.5. Praktika ka politikë për mundësi të barabarta karriere, për personelin me aftësi të kufizuara, për zgjidhjen e ankesave dhe masat disiplinore	0.25	
--	------	--

2.5

8.6. Personeli dentar ndjek programet e edukimit të vazhdueshëm profesional. Të punësuarit diskutojnë me drejtuesin e praktikës, kërkesat e tyre për trajnim së paku një herë në vit dhe ka një program trajnimi të brendshëm ose të jashtëm. Vlerëson nëse janë arritur objektivat e trajnimit. Praktika ka regjistër për të gjithë personelin e trajnuar dhe për aktivitetet e trajnimit. Procedurat e sigurisë janë pjesë e trajnimit të stafit të ri.	0.5	
---	-----	--

2.5

8.7. Vlerësimi i punës së stafit bëhet në intervale të rregullta dhe të planifikuara.	0.25	
---	------	--

1.25

15.00

Emergjencat (urgjencat) Mjekësore

9.1. Praktika ka të dokumentuar trajnimet formale teorike dhe praktike për të gjithë anëtarët e ekipit (klinikë dhe adminstratë) në lidhje me teknikat e ndihmës së shpejtë, me dhe pa ndihmën e pajisjeve. Gjithashtu edhe programet e rifreskimit trajnues janë të	0.75	
--	------	--

3.75

dokumentuara.

9.2. Në dosjen personale të personelit të specializuar, regjistrohet dhe mbahet shënim niveli i aftësimit në aftësinë reanimuese.

0.5

2.5

9.3. Në praktikë ka një pajisje furnizues oksigjeni portabël/i lëvizshëm me një sistem matës për nivelin e oksigjenit dhe pajisje të veçanta ndihmëse që sigurojnë një ventilim të përhershëm, presion pozitiv në mushkëri. Këto pajisje inspektohen rregullisht dhe gjithçka dokumentohet.

0.75

3.75

9.4. **Praktika ka aspirator kirurgjikal.**

1

5

9.5. **Praktika ka medikamente të emergjencës së bashku me udhëzuesit për përdorimin dhe administrimin e tyre. Kontrollohet herë pas herë data e skadencës.**

1

5

9.6. Praktika dentare ka akses në një linjë telefonike të jashtme, me institucionet e specializuara dhe për të lejuar komunikim konfidencial mjek-pacient.

0.75

3.75

23.75

10. Informacioni për Pacientin

10.1. Adresa e saktë e praktikës dentare.

0.25

1.25

10.2. Praktika ka emrin dhe kualifikimet përkatëse të profesionistëve.

0.5

2.5

10.3. Praktika ka ditët dhe orarin e funksionimit të saj, dhe se si mund të marrësh trajtimet emergjente në rast nevojë.

0.5

2.5

10.4. Pacienti informohet paraprakisht për kushtet e trajtimit, qoftë ky i dhënë falas, i siguruar, apo jo, nëse ka një kombinim ku një pjesë e trajtimit mbulohet nga sigurimi shëndetësor dhe pjesa tjetër e pa mbuluar, të dhënat mbi teknikën, mënyrën e trajtimit dhe kostos shënohen në regjistra të veçantë dhe receta përkatëse të firmosura për rimbursim eventual.

0.5

2.5

10.5. Në fletëpalosje të informimit të pacientit shënohen trajtimet e propozuara si dhe tarifat. Kërkohet pëlqimi i pacientit para se të fillohet trajtimi. Pacientit i komunikohen edhe rreziqet eventuale nga trajtimi. Nëse ka ndryshim të trajtimit gjatë procedurës, kjo i komunikohet pacientit para se të vazhdohet më tej.

0.5

2.5

10.6. Praktika vë në dispozicion të pacientëve informacion lidhur me ankesat nga procedurat e kryera në praktikë, si dhe të gjithë të drejtat e pacientëve përfshirë këtu edhe mënyrën e ankimit dhe të zgjidhjes së mosmarrëveshjeve.

0.5

2.5

10.7. Praktika ka instruksione të shkruara për këshillat para dhe pas operative sidomos për procedurat kirurgjikale dhe ato që lidhen

0.5

2.5

me anestezinë.

10.8. Pacientët informohen me shkrim nëse një profesionist dentar del në pension, vdes ose largohet nga praktika klinike përgjithmonë.	0.25	
10.9. Profesionistët në stomatologji zbatojnë udhëzuesit dhe rregulloret përkatëse të parashtruara në kodin e etikës dentare lidhur me ankesat e pacientëve dhe mënyrën e ndjekjes së këtyre ankesave.	0.5	1.25
		2.5

13.75

11. Komunikimi dhe regjistrimi i te dhenave

11.1. Praktika disponon sekretari telefonike për të lehtësuar këshillimin dhe asistencën emergjente jashtë orarit.	1	
11.2. Praktika ka një sistem efektiv komunikimi, i cili ruan konfidencialitetin e pacientit gjatë pritjes dhe trajtimit.	0.75	5
11.3. Praktika ka një sistem telefonik të brendshëm, i cili bën të mundur të realizohen telefonata të natyrës konfidenciale.(e vlefshme për praktikantët ku punojnë më shumë se tre mjekë)	0.5	3.75
		2.5
11.4. Praktika kryen mbledhje të rregullta të dokumentuara me stafin.	0.25	1.25
11.5. Praktika kryen trajnime për stafin në lidhje me artin e komunikimit	0.25	1.25
11.6. Praktika ka një sistem për dokumentimin e ankesave të pacientit	0.5	2.5
11.7. Praktika ka informacion (Listë) të shkruar në lidhje me mundësitë e rekomandimit të pacientëve tek specialistët e profileve të tjera.	0.5	2.5

18.75

12. Kërkesat mediko-ligjore

12.1. Konfidencialiteti	0.75	
Kartelat e pacienteve mbahen në vende të sigurta. Informacioni lidhur me pacientin ju kalohet kolegëve të tjerë vetëm në rast se kjo bëhet për të mirën e shëndetit të pacientit. Asnjë informacion lidhur me pacientin nuk u jepet palëve të treta me përjashtim të rasteve kur vetë pacienti e pranon këtë ose vetëm atëherë kur statuti/rregullorja përkatëse e lejon këtë gjë, si dhe kur ka ndjekje penale nga prokuroria (kujdes i veçantë kur kemi të bëjmë me fëmijë). Të gjithë personat e përfshirë në kujdesin e pacientit zbatojnë kodin e etikës lidhur me konfidencialitetin e pacientit.		3.75
12.2. Kartelat apo regjistrat e pacientëve	1	
12.2.1. Pacientët kanë të drejtë të njihen me kartelat e tyre (sipas aktit/rregulloreve përkatëse për mbrojtjen e të dhënave shëndetësore), përfshirë radiografitë (origjinalet apo duplikatet). Pacientët kanë të drejtë të kenë edhe kopje të dokumentacionit		5

të mësipërm. Në marrëveshjet kontraktuale gjatë bashkëpunimit dhënies me qera apo shitjes së praktikës përshkruhet detyrimi për ruajtjen e konfidencialitetit të pacientit.

12.2.2. Kartelat janë lehtësisht të identifikueshme.

12.2.3. Kartelat ruhen dhe arkivohen në vende të sigurta (preferohen në kontenier dhe vende që i rezistojnë zjarrit) dhe nëse janë të kompjuterizuara, sigurohet ruajtje dyfishe e të dhënave.

12.2.4. Afati i ruajtjes së kartelave është 5 (pesë) vjet.

12.3. Regjistrimi dhe ndjekja ligjore profesionale

0.75

12.3.1. Personeli dentar regjistron vehten pranë autoriteteve kompetente.

3.75

12.5

13. Menaxhimi i praktikës dentare

13.1. Praktika ka të shkruar marrjen e pëlqimit të pacientit për koston e trajtimit.

0.75

3.75

13.2 *Materialet dentare në përdorim janë sipas standardeve ISO, CE, etj.*

0.75

3.75

13.3. Praktika ka dokumentacion të saktë për veprimtarinë e saj ekonomike.

0.5

2.5

13.4. Depozitimi i parave në bankë bëhet sipas procedurave të mirë kontrolluara për të minimizuar rreziqet e grabitjes së parave kesh që transportohen. (e vlefshme për praktikantët e mëdha)

0.25

1.25

13.5 *Praktika kontrollon materialet që ka në dispozicion (stok) dhe eleminon materialet e skaduara.*

0.25

1.25

12.5

14. Informatizimi i të dhënave

14.1. Sistemet kompjuterike të praktikës dentare janë të sigurta dhe të mbrojtura me fjalë-kalim (password). Praktika mbron kompjuterat e saj me anti-virus dhe kryen rifreskimin periodik të tij. Praktika ka protokolle për mirëmbajtjen e kompjuterave dhe programeve të saj. Praktika në kompjuterat e saj ka të instaluar programe (firewall) për të parandaluar akseset e pa-autorizuara nëpërmjet internetit. Praktika ka të dokumentuar trajnimin e stafit të saj në lidhje me programet kompjuterike.

0.75

3.75

14.2. Praktika realizon dublifikimin dhe ruajtjen e të dhënave jashtë praktikës. (CD, Flash disc, etj.)

0.75

3.75

14.3 Praktika regjistron të dhënat e saj sipas legjislacionit përkatës të mbrojtjes së të dhënave.

0.75

3.75

11.25

15. Parandalimi

- 15.1. *Praktika ka të dhëna dhe njohuri mbi koncentrimin e fluorit në ujin e pijshëm.*
- 15.2. *Praktika ka fletë-palosje informative dhe këshillimore për pacientët*
- 15.3. *Praktika përdor pyetësore/fleta të analizës dietetike.*
- 15.4. *Praktika ofron ose rekomandon farmaci ose njësi tregëtare lidhur me produkte/materiale të higjienës orale.*
- 15.5. *Praktika ka protokolle parandalimi për pacientët me risk të lartë kariesi.*
- 15.6. *Praktika përcakton riskun karioz për pacientët e vet.*
- 15.7. *Praktika mat dhe regjistron riskun e sëmundjeve peridontale në të gjithë pacientët e vet.*
- 15.8. *Praktika ofron informacion në lidhje me programet e kontrollit dhe parandalimit të duhanit në përputhje me protokollin ekzistues në vend.*

0.25
1.25
0.5
2.5
0.5
2.25
0.25
1.25
0.5
2.5
0.5
2.5
0.5
2.5
0.25
1.25

16.25

16. Anestezia e përgjithshme dhe sedacioni me ruajtje të ndërgjegjes

- 16.1. *Praktika ka një person të trajnuar dhe certifikuar që monitoron pacientin dhe vepron në raste emergjence.*
- 16.2. *Praktika disponon dokumentacionin që dëshmon miratimin e pacientit për këtë procedurë. (për fëmijët dhe pacientët me aftësi të kufizuara mendore miratimi me shkrim merret nga familjari ose personi i autorizuar juridikisht)*
- 16.3. *Praktika disponon informacion të qartë, të saktë, me shkrim, për pacientin për procedurën para dhe pas ndërhyrjes.*
- 16.4. *Praktika ka pajisjet përkatëse së bashku me rekomandimet dhe mënyrën e përdorimit. Kërkesat kryesore të praktikës për anestezinë inhalatore përfshijnë:*
 - *Një pajisje analgjezije. Aparatura është e pajisur me sisteme, për dhënie të përzierjeve gazore anoksike (anoxic mixture of gases) për matjen e nivelit të oksigjenit dhe një sistem alarmi me tinguj special.*
 - *Pajisja ka një mekanizëm për rikuperim në rast mungese oksigjeni (Oxygen failure cut-off to room air).*
 - *Maska nazale të madhësive të ndryshme.*
 - *Ventilim të mirë të dhomës kirurgjikale.*

1
0.75
0.5
1
3.75
2.5

Për përdorimin e anestezisë intravenoze duhet

5

të ketë:

- Peshore
- Një stetoskop dhe aparat matës tensioni.
- Një pulse oximetër.
- Një gjilpërë (age) flutur të instaluar në dorë, për injeksione intravenoze të vazhdueshme gjatë gjithë procedurës.
- Medikamente antagonistë specifike, sidomos lidhur me benzodiazepinën dhe praktikantë që njohin mirë përdorimin e tyre.

TOTAL

15.75

404.5
